

ERIC HOOFD SCHILDERSBEDRIJF

Voor al uw binnen- en buitenschilderwerk.

Maalderij 8 • 3755 CG Eemnes • Tel. 06-51886413 • www.ehschilders.nl • e.hoofd@live.nl

**KOOT
EEMNES**

WWW.KOOTPEUGEOT.NL

de Kaasschuur
Sinds 1968

ambachtelijke kazen
www.dekaasschuur.nl

exclusieve wijnen
Laarderweg 45

heerlijke noten
3755 AL Eemnes

EEMoptiek

Gediplomeerd opticien
en contactlensspecialist
Lid A.N.V.C.

Laarderweg 44
3755 AP Eemnes

☎ 035 - 621 24 99
🌐 www.eemoptiek.nl
✉ info@eemoptiek.nl

openingstijden: dinsdag t/m vrijdag 9.00-18.00 uur. zaterdag 09.00-17.00 uur

HISTORISCHE KRING EEMNES

Kwartaalblad

Jaargang 38

3 - 2016

*De Groentespeciaalzaak van
Eemnes en omstreken!*

Lekker Gezond, Laarderweg 24B
3755 AN Eemnes, TE: 035 5386257

Topkwaliteit Groente & Fruit
Verse Salades
Verse Maaltijden
Verse Soepen
Vers gesneden Groentemixen
Verse Sappen
Fruit Kisten
Superfood
 Tarwegras-sap

Speciaalzaak in:

- tuinartikelen
- diervoeders en benodigdheden
- ijzerwaren en gereedschappen
- werkkleding en -schoeisel
- agrarische artikelen

SOEST
Torenstraat 16,

EEMNES
Noordersingel 188,

AUTO CENTRUM EEMNES

Goed is niet Goed genoeg....

info@autocentrumemnes.nl
www.autocentrumemnes.nl

Bramenberg 6
3755 BX Eemnes

 (035) 539 5174 | 06 559 737 39
 (035) 539 5169

HISTORISCHE KRING EEMNES

DOEL VAN DE VERENIGING IS:

Bevordering van de kennis van- en de belangstelling voor de geschiedenis in algemene zin en de geschiedenis van Eemnes, met aansluitend gebied, in het bijzonder.

jaargang 38, nr. 3
september 2016
verschijnt viermaal per jaar
ISSN (druk) 1384-0657
ISSN (digitaal) 2666-6200

BESTUUR

Voorzitter:
Mw. N.E. Lemckert, Zilverchoon 11
3755 TH Eemnes, 035-5311913

Secretaris:
J.J. Groeneveld, Zilverchoon 37,
3755 TH Eemnes, 035-5381609

Penningmeester:
Vacature
HKE-Girorekening NL71INGB0002080362
HKE-Rabobank NL31RABO0315911425

Leden:
H.A. van Hees, 035-5389849
J.B. Nouwens, 035-5389239
D.E.C. Scherpenzeel, 035-5388660
Mw. E.C.M. Seure, 035-5310129

LEDENADMINISTRATIE

G.A.M. van Wijk-Blom, 035-5314689,
Raadhuislaan 39, 3755 HA Eemnes.

KWARTAALBLAD

Redactieadres
Kerkstraat 15, 3755 CK Eemnes
035-5389849, info@kleinwee.demon.nl

Redactie:
Henk van Hees
Ruud Ham

Opmaak:
Hans van Gelder

Druk:
Drukkerij J. Bout & Zn – Huizen

Losse nummers:
€ 4,- excl. verzendkosten

LIDMAATSCHAP

€ 14,- p.j., incl. kwartaalblad, voor leden in de BEL-gemeenten (Blaricum Eemnes en Laren NH). Leden buiten dit gebied betalen € 22,- p.j. i.v.m. verzendkosten. Opzegging schriftelijk voor 1 december. Vrienden HKE minimaal € 15,- p.j.

INTERNET HKE-ACTUEEL

www.historischekringemnes.nl
info@historischekringemnes.nl

WERKGROEPEN

Bebouwingsgeschiedenis:
R.T. v.d. Schaaf, 035-5386094

Beeld en Geluid:
J. Frantsen, 035-5310442

Documentatie:
J.J. Groeneveld, 035-5381609

Voorwerpen:
H.H.M. van Roy, 035-5312531

Bibliografie:
R.T. van der Schaaf, 035-5386094

Foto's:
R.J. Ham, 035-5311424

Genealogie:
H.A. van Hees, 035-5389849

Interviews:
H.A. van Hees, 035-5389849

Tentoonstellingen:
J.B. Nouwens, 035-5389239

Website:
R.J. Ham, 035-5311424

© 2016 Historische Kring Eemnes. Alle rechten voorbehouden. Het geheel of gedeeltelijk overnemen van artikelen is slechts toegestaan na toestemming van de redactie. De uitgever heeft er naar gestreefd de rechten van illustraties volgens wettelijke bepalingen te regelen. Degenen die desondanks menen nog bepaalde rechten te kunnen doen gelden, wordt verzocht zich te wenden tot de uitgever: info@historischekringemnes.nl. Auteurs die in dit tijdschrift publiceren geven daarmee onvoorwaardelijk toestemming tot het in digitale vorm opnemen in openbare databases. Logo van HKE: © 2009 Joop Smids, Eemnes, met alleenrecht van gebruik voor HKE.

Inhoud

Van de voorzitter	147
Aankondiging Herfstavond en Buitengewone Ledenvergadering	148
Oost-Nederlandse families in Eemnes, Deel 2 (<i>diverse auteurs</i>)	149
Het boerenleven in Eemnes rond 1950 - De slacht (<i>Bert Snel</i>)	166
Bedankt voor de schenkingen 2 ^{de} helft 2015	175
Jan Versteeg en zijn relatie tot de familie Hamdorff te Laren (<i>Jaap Groeneveld</i>)	177
Aankondiging tentoonstelling "Streekdrachten in Eemnes"	183
Watersnood in Eemnes, Deel 1 (<i>Henk van Hees</i>)	184
Gezocht: Exemplaren van tijdschrift "De Drost"	194
Veertig jaar Sinterklaasintochten in Eemnes (<i>Henk van Hees</i>)	195
Inleveren kopij voor het volgend nummer	216

Tentoonstelling in de Oudheidkamer

VANAF 1 OKTOBER

STREEKDRACHTEN IN EEMNES

oudheidkamer EEMNES

Raadhuislaan 2a

Telefoon 035-5382375

Geopend: zaterdag van 14-16 uur

Toegang gratis

Van de voorzitter

Deze keer open ik graag met een goed bericht. Na het overlijden van Stef van Zanden zijn we naarstig op zoek gegaan naar een nieuw bestuurslid, iemand die de taak van penningmeester op zich kan nemen. We menen die te hebben gevonden in de persoon van de heer Joost Bos. Vanwege de voortgang in deze functie hebben we gekozen voor een extra Ledenvergadering in aansluiting op de Herfstavondlezing van 3 november a.s. In deze korte vergadering kunt u nader kennismaken met Joost Bos en vindt de benoeming plaats van het nieuwe bestuurslid. We zijn er van uitgegaan dat u die avond zeker in grote getale aanwezig zult zijn. In aansluiting op de nieuwe tentoonstelling over de streekdrachten in de Oudheidkamer is er deze Herfstavond geen lezing maar kunt u genieten van een optreden en een presentatie van de dansgroep De Klepperman van Elleven.

Na het dikke en kleurrijke kwartaalblad van de vorige keer is het nu weer een normaal blad geworden. Normaal betekent echter niet minder lezenswaardig. De verschillende auteurs schotelen u ook weer heel uiteenlopende verhalen voor. Een belofte wordt ingelost met het eerste deel van het verhaal over de watersnood van 1916. Ook zijn er nog meer verhalen van families die hier zijn neergestreken om hier hun geluk te beproeven. Het beproeven van je geluk elders blijft toch een verhaal van alle tijden.

Daarnaast nog een keur aan andere verhalen waaronder een beschrijving van de slacht aan huis. Wellicht roept dat laatste verhaal bij wat oudere lezers onder u de beelden van vroeger weer op.

Graag wijs ik u ook op onze website. De afgelopen maanden heeft de website een grote facelift gekregen. Nieuwe kleuren, nieuwe lay-out en nieuwe mogelijkheden. Hier en daar wordt de website de komende tijd nog aangevuld. Laat eens weten wat u er van vindt. Ook dat is in de nieuwe opzet heel eenvoudig.

Nieuw zijn ook de monumentenschildjes en borden in Eemnes. Binnenkort zijn op de meeste van de 43 rijksmonumenten en 30 gemeentelijke monumenten in Eemnes schildjes of informatieborden bevestigd. De burgemeester onthulde de eerste exemplaren op Open Monumentendag. U las daar eerder over in het kwartaalblad.

Rest mij nog u erop te wijzen dat er vanaf 1 oktober in de Oudheidkamer een tentoonstelling te zien is over de streekdrachten, die gedragen zijn in Eemnes.

Liesbeth Lemckert.

Herfstavond met de “Klepperman van Elleven”

Donderdag 3 november 20.00 uur, in “De Hilt”, Hasselaarlaan 1C, Eemnes

Naar aanleiding van de Tentoonstelling “Streekdrachten in Eemnes” heeft de HKE de Larense dansgroep “Klepperman van Elleven” bereid gevonden op onze Herfstavond op te treden. Tussen de verschillende dansen door zal ook uitleg worden gegeven over de verschillende streekdrachten die in Eemnes werden gedragen.

De toegang is gratis voor leden en belangstellenden; inloop vanaf 19.30 uur met koffie en thee. Ter dekking van de kosten is er de mogelijkheid een vrijwillige bijdrage te geven.

Buitengewone Ledenvergadering

Donderdag 3 november ca. 21.45 uur, in “De Hilt”, Hasselaarlaan 1C, Eemnes

Wegens het plotselinge overlijden van onze bestuursleden Jan van Wijk en Stef van Zanden (penningmeester) is naarstig gezocht naar aanvulling van het bestuur, in het bijzonder een kandidaat voor het penningmeesterschap. In een korte Bijzondere Ledenvergadering aansluitend op het programma van de Herfstavond zal als enige agendapunt gelden:

Verkiezing van de heer J.L.A. (Joost) Bos tot bestuurslid.

Eventuele tegenkandidaten kunnen uiterlijk 31 oktober en alleen schriftelijk worden aangemeld bij de secretaris, p/a Zilver schoon 37, 3755 TH Eemnes, of per e-mail info@historischekringeeemnes.nl.

Oost-Nederlandse families in Eemnes

DEEL 2

HENK VAN HEES

In ons vorige kwartaalblad verscheen deel 1 van een 4-delige serie over families uit Oost-Nederland, die zich in Eemnes hebben gevestigd tussen ongeveer 1700 en 1900. Met Oost-Nederland bedoelen we het gebied ten oosten van de lijn Zwolle – Arnhem – Nijmegen en ten zuiden van Drente en Friesland. Er is nader onderzoek naar deze families gedaan omdat het was opgevallen dat er naar verhouding veel meer mensen uit dit gebied naar Eemnes zijn getrokken dan uit andere delen van Nederland.

In dit kwartaalblad worden de volgende zes families beschreven:

*Helmich,
Koelink,
Krieger,
Loman,
Van Ommen en
Roosegaard.*

FAMILIE HELMICH

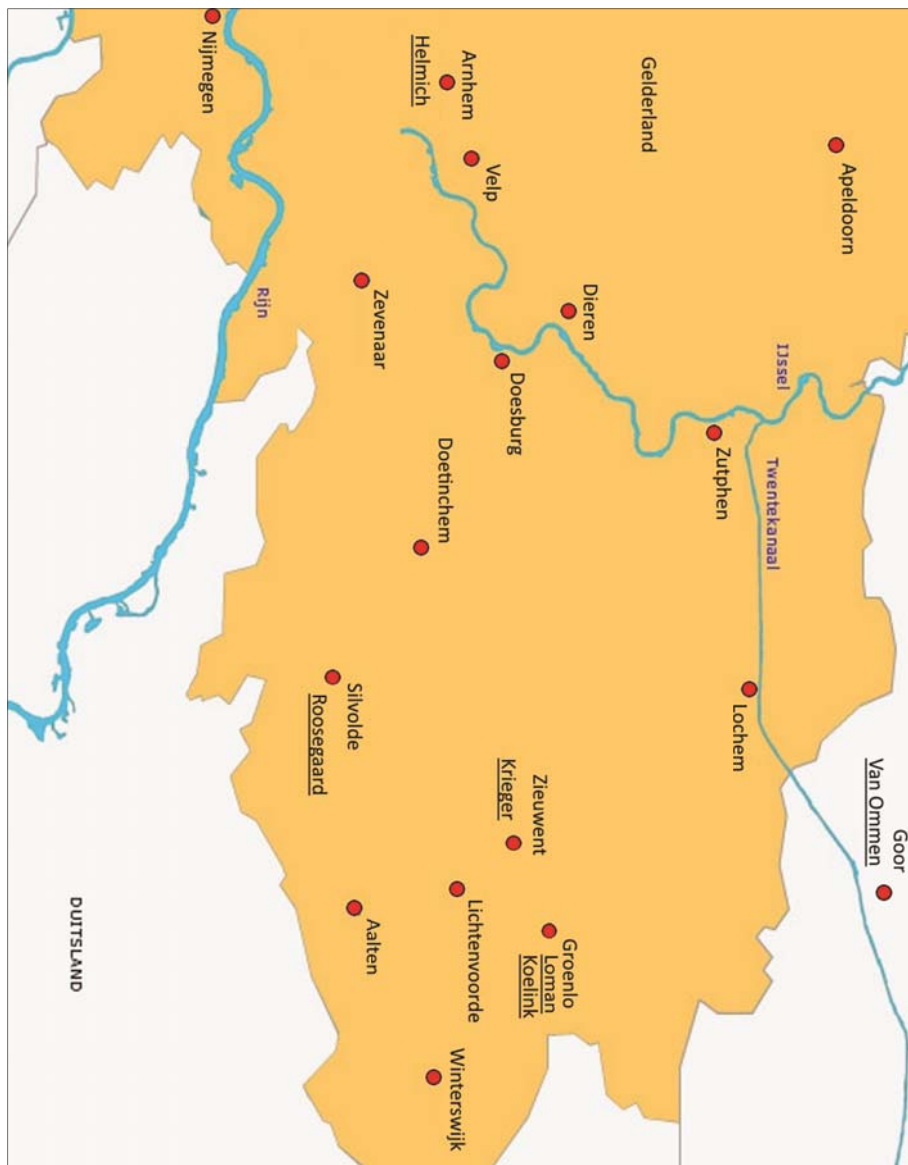

Arnhem

De rooms-katholieke familie Helmich is vermoedelijk afkomstig uit de omgeving van Didam en Arnhem. De stamvader Johannes Bernardus (Jan) Helmig/Helmich moet zijn geboren circa 1730. Hij trouwde in Arnhem in 1754 met de in 1733 in Didam gedoopte Bernardina Berensen. Omstreeks 1755 vestigde dit paar zich in Loenen aan de Vecht.

Daar lieten ze in de RK kerk Loenen-Slootdijk tussen 1755 en 1763 zes kinde-

Waar kwamen ze vandaan?

Jupiter vermomd als herder verleidt Mnemosyne, godin van het geheugen. Kamerdecoratie, in 1727 geschilderd door Jacob de Wit (1695-1754) in opdracht van Jan Baptist de Surmont voor diens buitenhuis in Loenen aan de Vecht waar Johannes Helmich tuinman was.

Jupiter, vermomd als Diana, verleidt de nimf Callisto. Kamerdecoratie geschilderd door Jacob de Wit voor de buitenplaats van Jan Baptist de Surmont in Loenen aan de Vecht.

ren dopen: vijf zonen en een dochter. Uitgezonderd het oudste kind, hadden alle kinderen een heel bijzondere peettante: Elizabeth Louisa baronesse van Kerckerinck van Borg, geboren De Surmont, Vrouwe van Vlooswijk.

WIE WAS DEZE ADELLIJKE DAME EN WAT HAD ZE MET DE FAMILIE HELMICH TE MAKEN?

Elizabeth Louisa de Surmont, Vrouwe Van Vlooswijk, is RK gedoopt te Amsterdam op 5 april 1725 en overleden in 1779. Ze was een dochter van Jan Baptist de Surmont (1688-1745) en Margaretha Catharina Cromhout (1688-1755). De vader van Elizabeth, Jan Baptist, woonde aan de Amstel in Amsterdam en was schatrijk. Hij had o.a. een buitenplaats in Loenen aan de Vecht. Deze kapitale hofstede, later wel uitgemaakt voor een kasteel, maakte in 1755 deel uit van de boedel van zijn toen overleden vrouw.

Elizabeth Louisa de Surmont trouwde voor de eerste keer in 1748 met Clemens August Maria von Blomenfeldt, vrijheer Kerckerinck van Borg (1720-1754). Ze

Het voormalige huis Wakkerendijk 276, waar de familie Helmich woonde van 1796 tot 1847.

trouwde voor de tweede maal in Loenen aan de Vecht op 26 april 1757 met de Duitse graaf Friedrich Wilhelm von Hompesch Rürich (1724-1790).

Terugkomend bij de familie Helmich gaan we er van uit dat stamvader Johannes Bernardus Helmich tuinman is geweest op de buitenplaats van de familie De Surmont in Loenen aan de Vecht. Zodoende trad Elizabeth Louisa de Surmont op als doopgetuige bij de doop van zijn kinderen.

Waar en wanneer Johannes Bernardus Helmich en Bernardina Bernsen zijn overleden is niet bekend. Hun zoon Bernardus Gerardus Helmich (1755-1823) vestigde zich vanaf 1783 in Baarn en trouwde met Willemijntje Hassink. Ze zorgden daar voor nageslacht.

Zoon Anthonie (Toon) Helmich (1763-1839) trouwde in 1789 in Eemnes met Gerritje Lambertse Hagen (1758-1821), dochter van Lammert Peterse Hagen en

Annetje Gerrets de Boer. Anthonie was, net als zijn vader, tuinman en daggelder van beroep. Zij lieten 7 kinderen dopen in Eemnes, 6 zonen en 1 dochter. Het gezin woonde in Eemnes-Binnen, waar Anthonie vanaf 29 maart 1796 de eigenaar was van het huis in Hendrik Jacob Hagens Erf. Hij heeft het verkregen uit de boedel van zijn schoonouders. Dit huis had toen als adres A8, later Wakkerendijk 276. Dit pand bestaat niet meer.

Na de dood van Anthonie in 1839 bleef zijn ongehuwde dochter Annetje Helmich (1791-1847) in het huis wonen. De erven Anthonie Helmich bleven eigenaar. Na de dood van Annetje in 1847 is het huis verkocht aan Jacob Schouten, boer op Wakkerendijk 274. De broers van Annetje trokken allen uit Eemnes weg. Broer Jan (1789-1859) trouwde in 1811 in Baarn en zorgde daar voor nageslacht; broer Lammert ging naar Abcoude, broers Frans en Teunis gingen naar Amsterdam.

Na 1853 is de naam Helmich uit Eemnes verdwenen. Gerritje Helmich (geboren in 1825 te Baarn en dochter van Jan (1789-1859) en Cornelis van Agthoven lieten in mei 1853 nog een kind registreren in het geboorteregister van Eemnes. Dit echtpaar is vertrokken naar Soest. De familie is vanuit Amsterdam en Baarn verder verspreid over ons land.

Michel Majoor

FAMILIE KOELINK

Groenlo

De familie Koelink is een rooms katholieke timmermansfamilie afkomstig uit Groenlo. Daar werd op 18 februari 1751 RK gedoopt: Gerardus Johannis, zoon van Willem Koelinck en Antonia (Teune) te Braacke. Gerardus werd Gerrit genoemd; hij trok als timmerman de wijde wereld in en kwam zo terecht in Blaricum waar hij op 18 november 1780 trouwde met Grietje Dirkse Koppen (1759-1834). Gerrit werkte als timmerman in Blaricum tot zijn dood op 1 april 1824.

Eén van zijn zonen was Willem Koelink (1784-1860), die in 1823 te Blaricum trouwde met Marritje Puijk (1794-1859). Willem was net als zijn vader timmerman in Blaricum.

Foto uit circa 1907, genomen voor de bakkerij Wakkerendijk 24. V.l.n.r. Cert Post (1899-1951), Grietje Eggenkamp-Koelink (1874-1961), Trui Koelink (1864-1939) met op haar schoot dochter Maria Alieda Post (1904-1979), haar man bakker Bart Post (1870-1947), Anna Maria Post (1896-1992), later getrouwd met J. van der Wurff.

Grietje Koelink (1874-1961) getrouwd met Hendrik Eggenkamp

Eén van zijn zonen was weer Gerrit Koelink (1833-1882), die in 1862 trouwde met Marritje Rigter (1836-1885). Ook Gerrit werd net als zijn vader en grootvader timmerman in Blaricum. Gerrit en Marritje kregen negen kinderen. Helaas werden ze allebei niet ouder dan 49 jaar. Toen ze stierven waren er van de negen kinderen nog zes in leven. Jongste dochter Grietje was nog maar elf jaar. De oudste kinderen vingen de jongste op.

Koelink in Eemnes

De op één na oudste dochter van Gerrit Koelink was Geertruida (Trui). Zij trouwde in 1895 met Bart Post, die in Eemnes een bakkerij had op Wakkerendijk 26. Haar jongste zus Grietje kwam bij haar in huis. Zo zal Grietje waarschijnlijk in contact gekomen zijn met Hendrik Eggenkamp, die een aannemersbedrijf had overgenomen op Wakkerendijk 84. Hendrik en Grietje trouwden in Eemnes in 1907. De

aannemersfamilie Koelink werd zo verbonden met de aannemer Hendrik Eggenkamp.

De zussen Geertruida (1864-1939) en Grietje (1874-1961) Koelink zijn in Eemnes blijven wonen. Grietje is er overleden. Daarmee was de familie Koelink uit Eemnes verdwenen.

Henk van Hees

Bidprentje van Margaretha (Grietje) Koelink (1874-1961), getrouwd met Hendrik Eggenkamp.

Gedenk in uw gebeden en bij
het H. Misoffer

Margaretha Koelink
weduwe van
Hendrik Eggenkamp

Geboren te Blaricum 12 nov. 1874.
Overleden, voorzien van de H. H. Sacramenten te Eemnes 29 aug. 1961.
Begraven op 2 sept. d. a. v. op het
R. K. Kerkhof aldaar.

Geheel overgegeven aan Gods heilige wil is moeder van ons heengegaan. Zij was een innig geliefde echtgenote en moeder met een teergevoelig en bezorgd moederhart. Zij leefde met God. Hem dankte zij in voorspoed. Bij Hem vond zij kracht als zij haar kruis moest dragen.

Zij is heengegaan naar vader en naar haar beminde priesterzoon, die dagelijks voor haar geest stond en haar nu kwam halen.

Laten wij die achterblijven God danken, dat hij ons zulk een moeder gaf en ons zo lang moeder liet behouden. Moeder was dankbaar voor alle goede zorgen, die aan haar zijn besteed. Wij blijven haar in onze gebeden gedenken.

Mijn Jesus barmhartigheid.
Onze Vader — Wees gegroet
Zij ruste in vrede.
Amen.

FAMILIE KRIEGER

Lichtenvoorde, waar Zieuwent onderdeel van is.

Kleermakers uit de Achterhoek vonden vroeger geregeld werk in onze streken. Dat was ook het geval met Elbert Krieger. Hij werd rooms-katholiek gedoopt in Lichtenvoorde op 25 september 1735. Hij werd toen Enghbert genoemd. Zijn ouders waren Harmen Teunisse Krieger (Krijger) en Hendersken Teunisse Kolkman. Zij woonden in Zieuwent.

Krieger in Eemnes

Elbert werd dus kleermaker en hij moet voor 1773 vanuit Zieuwent in de Achterhoek naar onze streken zijn getrokken. Hij trouwde op 10 november 1773 in Eemnes met de Baarnse Grietje Janse Ruitenbeek (1739-1811). Hij vestigde zich hier maar het is niet bekend waar hij in Eemnes zijn kleermakerij had.

Uit zijn huwelijk met Grietje zijn twee kinderen geboren. Elbert overlijdt in Eemnes in 1776, nog maar 41 jaar oud. Zijn weduwe Grietje hertrouwt in 1778 met Gerrit Hendrikse Kreijenroep, geboren te Marrenbeek, een buurtschap in het Duitse Borken, net over de grens. Van deze Gerrit is in Eemnes verder geen spoor meer te vinden. Op de Verpondingslijsten wordt Grietje elk jaar weer de weduwe Krieger genoemd. Tot en met 1785 woont ze met een volwassene samen, daarna woont ze alleen. Zou Gerrit in 1785 al weer gestorven zijn? Grietje stierf in 1811; toen leefde alleen haar zoon Jan Krieger nog, die aangifte van haar overlijden deed.

Jan Krieger (1774-1830)

Jan werd evenals zijn vader kleermaker. Hij trouwde in 1814 met Anna Hooijmans, geboren in Amsterdam. Anna was samen met haar moeder Doortje van Elburg dienstbode geweest bij de pastoor van Bussum. Zo kwamen ze in deze streken terecht. Enkele jaren na hun huwelijk kocht schoonmoeder Doortje van Elburg het pand Meentweg 15. Daar ging de familie wonen en daar kreeg Jan zijn kleermakerij. Uit het huwelijk van Jan Krieger en Anna Hooijmans zijn twee dochters geboren.

Dochter Dorothea (1817-1901) werd naaister; ze was de laatste Krieger in Eemnes. Zij trouwde in 1844 met Cornelis Hilhorst (Spin). Hun zoon Jan werd de grootvader van Jaap Elders (Spin). Hun dochter Cornelia trouwde met Aart Hoogeboom, ze werden voorouders van de familie Hoogeboom in Eemnes.

Grietje Krieger

Grietje, geboren in 1815, was de oudste dochter van Jan Krieger en Anna Hooijmans. Zij trouwde in 1837 met de Eemnesser Rutger Schoonoord. Tussen 1837 en 1851 kregen ze in Eemnes acht kinderen. Op 2 juli 1851 verhuisde het gezin, samen met Anna Hooijmans, de moeder van Grietje, naar Blaricum. Daar werden in 1852 en 1853 nog twee kinderen geboren. Vanaf 1854 is er in de

Woning Meentweg 15, waar kleermaker Jan Krieger (1774-1830) woonde.

archieven van heel Nederland (voor zover digitaal beschikbaar) geen spoor van dit gezin en van Anna Hooijmans, de moeder van Grietje, terug te vinden. Drie kinderen waren inmiddels jong gestorven. Maar hoe is het dan mogelijk dat er van een gezin met zeven kinderen geen spoor is terug te vinden?

Zou er een ongeluk met ze gebeurd zijn of zouden ze allemaal geëmigreerd zijn? Er zat nog wel wat trekkersbloed in de familie Krieger!

Krieger in Hoogland

Kleermaker Elbert Krieger, die naar Eemnes kwam, had een broer Teunis Krieger getrouwd met Berendina Gerritse te Plate. Zij hadden een dochter Catharina, gedoopt in Lichtenvoorde op 2 augustus 1759. Zij trouwde met Hermanus Brundel (1762-1830) uit Zieuwent, die kleermaker werd in Hoogland. Zo kwam zij vanuit Zieuwent ook in Hoogland terecht.

Zij zorgden voor het nodige nageslacht in Hoogland en omgeving maar die nakomelingen dragen de achternaam Brundel. (Zie Kwartaalblad HKE, jrg. 38, 2016, nr.2)

Henk van Hees

FAMILIE LOMAN (LOMANS), (LOOMAN)

Groenlo

Kleermaker Bart (Bartholomeus) Loman (Lomans) is rond 1820 vanuit de Achterhoek naar onze contreien getrokken. Hij kwam uit een rooms-katholieke familie en was in 1790 geboren in Groenlo. Zijn vader Jan Willem Lomans kwam uit Winterswijk en zijn moeder heette Elisabeth Kraandijk.

Bart Loman trouwde in 1821 in Leusden met Maria Berendse Smink (1797-1881). Uit dit huwelijk zijn in Leusden negen kinderen geboren.

Loman en Eemnes

Het vierde kind van Bart Loman en Maria Smink was Antonie Loman (Looman). Hij was in 1828 geboren en werd boerenknecht. In 1858 trouwde hij in Eemnes met Rijkje Schoonoord, geboren te Eemnes in 1830. Het paar woonde eerst in Naarden en later in Eemnes. Daar werd in 1862 hun zoon Petrus geboren. Nadat hun drie kinderen jong gestorven waren, stierf Antonie op 30 september 1863 in Amsterdam, 35 jaar oud.

Zijn zus Aleida Loman (1833-1916) trouwde in 1856 met Evert van Eijden (1816-1896) uit Eemnes.

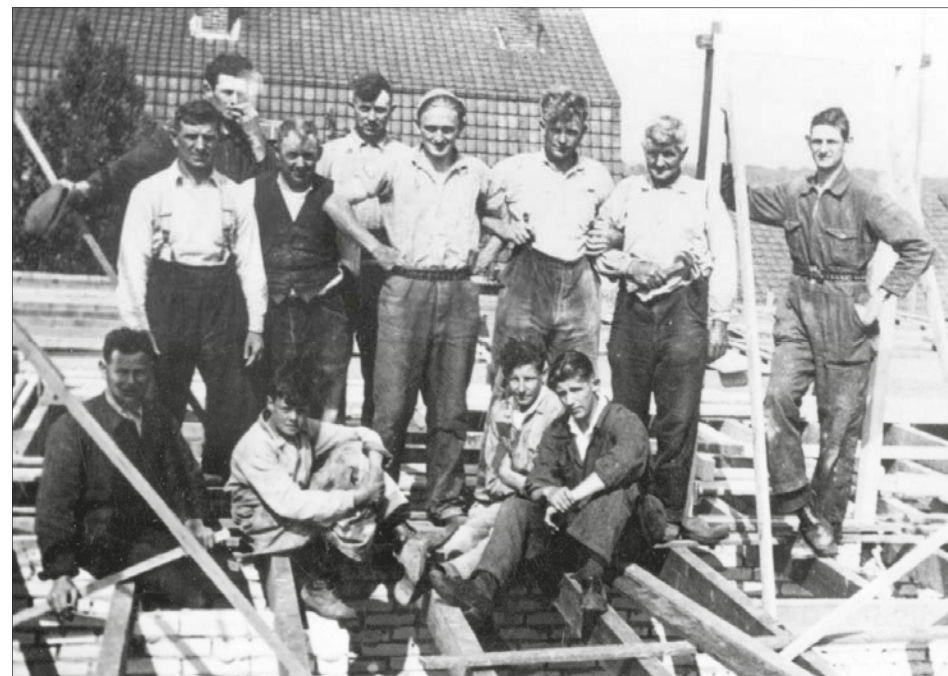
Petrus Loman (1836-1916)

Het zevende kind van Bart Loman en Maria Smink was Petrus ofwel Piet, geboren in 1836. In zijn jeugd werd hij pauselijk zouaaf. Van 1867 tot 1870 was hij in Rome om de Eeuwige Stad voor de paus te helpen verdedigen. Na zijn terugkeer in Nederland trouwde hij in 1871 te Leusden met Dirkje Beijer (1844-1924). Ze gingen ook in Leusden wonen en kregen daar negen kinderen. Piet had verschillende beroepen: koster, arbeider en warmoezenier. Twee van zijn zonen trokken naar Laren.

Loman en Laren

Piet Loman (1878-1963) kwam kort na 1900 als metselaar naar Laren. Zijn broer Gerard / Gerardus (1879-1952) volgde hem; hij was ook metselaar. Gerard trouwde in 1906 met Geertruida van Ruitenbeek (1881-1959) uit Amersfoort. Ze gingen

Staanste geheel rechts: Henk Loman (1917-1997), zoon van aannemer Gerard en vader van Eddy. Naast hem staat Jan Perier. Als tweede van links staat Jan Loman (1914-1972) ook een zoon van Gerard. Zittend tweede van rechts is Gerard Loman (1919-1974) ook een zoon van Gerard.

samen in Laren wonen. Een aantal jaren later begon Gerard met Hendrik van Ruitenbeek (1892-1959), een broer van zijn vrouw, een aannemersbedrijf in Laren aan het Zevenend.

Gerard Loman en zijn vrouw kregen twaalf kinderen: zeven zonen en vijf dochters. Eén van de dochters was Doortje, die trouwde met Herman Eggenkamp, aannemer, geboren in Eemnes. De zeven zonen van Gerard Loman zagen het wel zitten om op een of andere manier in de bouw te gaan werken. Eén van hen was Henk Loman, waarmee we weer in Eemnes komen.

Nogmaals Loman en Eemnes

Allereerst is het vermeldenswaardig dat de firma Loman de burgemeesterswoning in Eemnes heeft gebouwd op Wakkerendijk 7.

Henk Loman (1917-1997), zoon van Gerard, ging dus ook de bouw in. Hij en zijn nageslacht stonden garant voor Bouwbedrijf Loman in Eemnes. Henk vestigde zich met zijn bedrijf in 1964 in Eemnes op het adres Rijksweg 5. Later werd dat Eikenlaan 4. Zijn zoon Eddy Loman nam het bouwbedrijf over en ging in 1967 wonen op Wakkerendijk 126. Inmiddels is Mark Loman, de zoon van Eddy, alweer in de voetsporen van zijn vader getreden (Wakkerendijk 120). Dat het bouwen de Lomannen in het bloed zit, bewijst het feit dat inmiddels op Meentweg 119 het Bouwbedrijf van Paul Loman is gevestigd. Paul is de zoon van Gerard Loman Jr. (1919-1974), de vijfde zoon van Gerard Loman en Geertruida van Ruitenbeek.

Dit alles laat zien dat deze Achterhoekse familie uitgebreid wortel heeft geschoten in Gooi- en Eemland.

Henk van Hees

FAMILIE VAN OMMEN.

Goor

De opmerkelijke lotgevallen van de familie Van Ommen in Eemnes beginnen met Evert van Ommen. Evert was afkomstig uit Goor, een klein stadje in Overijssel, ten zuiden van Almelo. De Nederlands-gereformeerde familie woonde afwisselend in het stadje en het kerspel van Goor. Evert van Ommen werd op 30 september 1785 geboren als zoon van Gerrit van Ommen en Janna Boezewinkel.

Hij verloor al op zeer jonge leeftijd zijn moeder, want zijn vader hertrouwde in 1787 met Hendrina Boswinkel. Zijn vader overleed kort voor 1796, het jaar waarin zijn stiefmoeder hertrouwde met Gerrit Prosper. Ook dit huwelijk duurde niet lang want in 1800 hertrouwde Hendrina met Waander Vos. Evert heeft waarschijnlijk kort daarna het ouderlijk huis verlaten, want in 1808 duikt hij op in De Vuursche. Toen Evert in De Vuursche woonde, trouwde hij op 25 december 1808 in Eemnes Binnen met Petronella Suijk. Petronella was geboren in Eemnes Binnen op 3 januari 1783. Zij woonde daar ook toen zij trouwde. Het jonge paar vestigde zich ook in Eemnes Binnen aan Wakkerendijk 59. Uit het huwelijk werden drie kinderen geboren: Janna (Eemnes Binnen 1809), Janna (Hilversum 1811) en Evertje (Eemnes Binnen 1813). Bij de aangifte van de geboorte van het laatste kind,

Fragment uit de Nieuwe Rotterdamse Courant van 11-3-1866 betreffende Wouter van Ommen.

Men verneemt, dat Wouter van Ommen, vroeger timmermans-knecht te Baarn, die den 22 October 1865 aan den onbezoldigden rijksveldwachter en jagtopziener Arie Jansen wonden had toegebracht, de kenteekenen van den doodslag dragende die met toepassing van art. 233 Code Pénal door het hof van Utrecht te dier zake ter dood was veroordeeld en toen steeds op onbeschaamde wijze alle schuld ontkende, thans alles heeft beleden. Het arrest van Utrecht werd gecasseerd en de zaak naar Amsterdam verwezen, waar het hof van Ommen tot 15 jaren veroordeelde met toepassing van de wet van 29 Junij 1854; zoowel de beklaagde als de procureur-generaal zijn daartegen weder in cassatie gekomen en heeft de hooge raad van Ommen ook ter dood veroordeeld. Na zijne bekentenis heeft thans van Ommen terstond een verzoekschrift om gratie aan den koning ingediend, en wordt dit door zijne vrouw en zijn zoon, alsmede door zijn vroegeren baas, den timmerman H. van der Woerd en zijn nog levend slagtoffer A. Jansen ondersteund.

Evertje, wordt vermeld dat de vader, Evert van Ommen, remplacant is en afwezig is. Van Evert is geen beroep bekend. Het lijkt erop dat hij een beroepsremplacant was, iemand die, meestal tegen een flinke vergoeding, de militaire dienstplicht van een ander vervulde. In 1815 woonde Evert in Voorst toen hij in augustus zich meldde bij het 7e Regiment Infanterie als remplacant voor Engelbert Barneveld uit Harderwijk. Evert deserteerde in oktober 1815. Dit is het laatste wat over Evert van Ommen gevonden is in officiële documenten.

In 1818 beviel Petronella Suijk van een zoon, Wouter. Het kind werd aangegeven op het gemeentehuis door de heel- en vroedmeester van Eemnes, dr. Mattheus Bell. Met veel omhaal van woorden werd door hem vermeden Evert als vader te noemen. De dominee was bij de inschrijving in zijn doopregister heel wat directer. Hij noteerde de doop van Wouter alsof het een kind van een ongehuwde moeder betrof.

Later bij de huwelijken van Wouter en zijn zussen Janna en Evertje valt ook een verschil op. In 1829 trouwde Janna van Ommen met Evert van de Pol (1810-

1892), een smidsknecht. Evertje van Ommen trouwde in 1830 met Hermanus Dijs (1808-1856), een metselaar uit Baarn. Bij beide huwelijken was Petronella Suijk aanwezig om haar toestemming te geven.

Dit deed zij niet bij het huwelijk van haar zoon Wouter van Ommen. Wouter trouwde in 1841 met Johanna Katrina van Kesteren (1814-1871) uit Doorn. Om te kunnen huwen moest Wouter een akte van bekendheid i.v.m. de afwezigheid van zijn vader Evert van Ommen laten opstellen.

Deze akte van bekendheid bevat een tegenstrijdigheid. In het begin van de akte staat te lezen: "...dat dezelve zijne vader in de jare 1800 twintig zijn gemelde woonplaats heeft verlaten, en dat deszelfs verblijf onbekend is, ..."

Verder op in de akte staat de verklaring van de vier getuigen, allen uit Amersfoort. "... En verklaarde alle de getuigen aan ons de requirant in deze wel te kennen, dat dezelve is genaamd Wouter van Ommen, zoon van Evert van Ommen, dat dezelve Evert van Ommen zijne woonplaats Eemnes voor ongeveer twintig jaren geleden heeft verlaten, en zijne tegenwoordig verblijf aan hun getuigen onbekend is. ..." Deze verklaring van de getuigen zou inhouden dat het mogelijk is dat Evert van Ommen al in 1818 niet meer in Eemnes woonde .. Hoe betrouwbaar is deze verklaring als we weten dat de jongste getuige in 1841 pas 33 jaar was?

Wouter, zijn zus Evertje en hun moeder Petronella Suijk verhuisden naar Baarn. Janna bleef na haar huwelijk in Eemnes wonen waar zij in 1858 overleed.

Wouter van Ommen was in Baarn timmerman en stroper. Op zondag 22 oktober 1865 werd Wouter bij het stropen op heterdaad betrapt door de rijksveldwachter Arie Jansen. Zonder aarzelen richtte Wouter zijn geweer op de veldwachter en haalde de trekker over. Jansen kon nog net op tijd wegduiken en werd slechts lichtgewond aan zijn rechterhand. Bij de vechtpartij, die volgde, verwondden beide mannen elkaar verder. Toen op het hulpgeroep van Jansen mensen naderden, vluchtte Wouter het bos in. Later die ochtend werd hij in Hilversum gearresteerd op beschuldiging van poging tot moord op een veldwachter bij uitoefening van zijn taak. Uiteindelijk werd Wouter van Ommen op 7 februari 1866 in hoger beroep schuldig bevonden en ter dood veroordeeld. Wouter die tot dan toe alles had ontkend en tegengesproken, legde een volledige bekentenis af. Een smeekschrift aan koning Willem III maakte dat de koning de straf omzette in 20 jaar tuchthuis. Wouter kwam op 28 maart 1885 vervroegd vrij. Hij keerde terug naar Baarn waar hij tot zijn dood in 1893 bleef wonen. Uit het huwelijk van Wouter en Johanna

werd één kind geboren, een zoon Cornelis. Van deze Cornelis van Ommen stamt een uitgebreid nageslacht in Baarn en omgeving.

Bronnen:

[www. familysearch. nl](http://www.familysearch.nl) – scans van doop, trouw en begraafregisters, scans van huwelijks- en overlijdensakten

[www. wiewaswie .nl](http://www.wiewaswie.nl) – digitale index op geboorte-, huwelijks- en overlijdensakten

[www. groenegraf. blogspot. nl](http://www.groenegraf.blogspot.nl) – Baarnaar Wouter van Ommen ter dood veroordeeld.

[www. delpher. nl](http://www.delpher.nl) – digitale scans van Nederlandse kranten en dagbladen.

Harry van der Voort

FAMILIE ROOSEGAARD.

Wisch

De familie Roosegaard was afkomstig uit Silvolde, gelegen tussen Doetinchem en Ulft in de Achterhoek.

Hendrik Woutersz Roosegaard werd daar geboren in 1720 als zoon van Wolter Jansz Roosegaarde en zijn tweede vrouw Willemken Tonis Rijkers. Hendrik werd in de Nederduits gereformeerde kerk gedoopt op 27 oktober 1720. In de Achterhoek woonden in de 18e eeuw veel rooms-katholieken maar er waren weinig RK kerken. Kinderen van RK ouders werden daarom ook wel in de plaatselijke Nederduits gereformeerde kerk gedoopt. Hierdoor is niet zeker of Hendrik rooms katholiek of protestants was. De moeder van Hendrik overleed al voor 1730, waarna zijn vader hertrouwde met Janna Geertruit Westerveld. In de tijd dat Hendrik volwassen werd, hertrouwde zijn vader nogmaals in 1744. Zijn vader overleed kort hierna, want zijn tweede stiefmoeder hertrouwde in 1746.

Wanneer Hendrik Roosegaard is weggetrokken uit Silvolde was niet te achterhalen. Hij huwde mogelijk met Maria Jans in Eemnes voor de r.k. kerk op 9 februari 1755. Zijn vrouw overleed in 1763 in Eemnes en werd op 12 september van dat jaar begraven in Eemnes Buiten.

Nederlands Hervormde kerk van Silvolde, waar Hendrik Woutersz Roosegaard in 1720 gedoopt is.

Hendrik huwde in Eemnes op 16 januari 1764 met de uit Soest afkomstige Hendrikje Aarts Westerveld. De dag erna werd het kerkelijk huwelijk in de rooms katholieke kerk van Eemnes voltrokken. Uit het huwelijk werden drie kinderen geboren, Wouter (1765), Jaapje (1767) en Willemijntje (1768).

Hendrik was boer van beroep. Hij woonde en werkte in Eemnes Buiten aan de Meentweg op een nu verdwenen boerderij. Deze boerderij stond tussen de huidige huizen nr. 87 en nr. 89. Hendrik was in 1775 eigenaar geworden van deze boerderij.

Na de dood van zijn vrouw in 1773, hertrouwde Hendrik op 28 februari 1776 met Adriaantje Willems van Weterum, weduwe van Cornelis Bouman. Adriaantje was in 1731 in Baarn geboren als dochter van Willem Cornelisz van Weterum en Jannetje Rutgers Peeper. Zij bracht de boerderij Meentweg 101 mee in het huwe-

lijk. Deze boerderij, gelegen in het Jan Heijmentserf, werd op 13 maart 1776 verkocht aan Gerrit Evertse Pelt.

Uit dit huwelijk van Hendrik en Adriaantje werden geen kinderen geboren. Hendrik overleed aan het eind van 1780 of in het begin van 1781. Adriaantje hertrouwde in 1782 en vertrok naar Laren.

De drie kinderen van Hendrik Roosegaard werden na het overlijden van hun vader ondergebracht bij familie van moederszijde in Soest. Van Wouter is niets naders bekend. Jaapje bleef haar verdere leven in Soest wonen waar zij op 20 mei 1837 als ongehuwd gebleven vrouw overleed.

Willemijntje huwde op 4 mei 1795 met de Soester Klaas Huijbertsz Hilhorst (1762-1798). Na de dood van haar man huwde Willemijntje voor een tweede maal, nu met Cornelis Gerritsz van Dorrestein (1758-1826). Ook een Soester. Willemijntje overleed in Soest in 1848. Zij heeft uit beide huwelijken kinderen gekregen.

Met het vertrek van Wouter, Jaapje en Willemijntje naar Soest verdween de familie Roosegaard na twee generaties uit Eemnes.

Harry van der Voort

In ons kwartaalblad nummer 4 van dit jaar wordt aandacht besteed aan de families:

Schenk
Steenbergen
Steenhof
Wechelt
Westerhuis
Wiggerts

HET BOERENLEVEN IN EEMNES ROND 1950

De slacht

BERT SNEL

In dit artikel komt Fie Blom-Overeem aan het woord samen met haar man Joop Blom van de "Blommenhoeve" op Meentweg 37. Ze vertellen hoe het er rond 1950 aan toe ging met de slacht op de boerderij en wat er daarna met het vlees gebeurde. In het kader van dit artikel heeft Helga Schouten dit portret geschilderd van Fie Blom-Overeem.

HET HUISSLACHTEN

Bij het slachten thuis gebeurden er vroeger vaak dingen die eigenlijk niet door de beugel konden. Vandaar dat door de regering in 1918 een voor die tijd vrij strenge Slachtwet werd ingevoerd. Hierbij werd het thuis slachten verboden. Hiertegen kwamen de boeren natuurlijk massaal in opstand en de wet werd vaak genegeerd. Waarschijnlijk mede daardoor werd in 1922 de wet zodanig aangepast dat het slachten thuis alleen mocht voor eigen gebruik. In 1926 werden de regels nogmaals aangescherpt, wat voor die tijd een hele strenge regelgeving was.

Om hierop toezicht te houden werden er keurmeesters aangesteld. Voor Baarn, Eemnes, Soest, Nijkerk en Amersfoort, was dat keurmeester Kees Vermeulen (1897-1983). Hij woonde in Baarn boven het slachthuis. Hij werd in 1922 aangesteld en bleef in functie tot 1962. Hij was een bekend en gerespecteerd figuur in Eemnes.

HET VARKEN

Varkens houden

Iedere boer had in die tijd wel een paar varkens, maar het waren er zelden meer dan een stuk of tien. Er werd zelf gefokt op de boerderij. Sommige boeren hadden een eigen beer (mannetjesvarken). Maar de meesten gingen als het varken speels was naar Henk Roodhart (de Bereboer) op de Molenweg 21-23. Die had daar een lange rij varkenshokken en een paar beren. (Van die oude stallen zijn later appartementen gemaakt.) Er moest dekgeld en voor het voer betaald worden. Er ging een touw om de achterpoot van het varken en het werd zo lopend naar de Molenweg gebracht. Na een paar dagen, als de beer zijn werk had gedaan, kon je het varken weer ophalen. Als het varken niet drachtig was, mocht je nog een keer gratis terugkomen.

Als de kleine biggetjes geboren waren, werd er wel eens één niet geaccepteerd door de moeder. Deze lepvarkentjes werden dan met de fles grootgebracht, wat heel veel werk was. Het werd meestal gedaan door de vrouwen of de grote kinderen. Ook kwam dan na een paar dagen de keuensnijder om de mannelijke varkentjes te castreren. Hij ontsmette de zaak met een soort jodium en sneed met een scherp mesje de balletjes er uit. Erg zachtzinnig ging het er niet aan toe in die tijd,

Meentweg 37. De kelder onder de opkamer. Op de deur zitten de treden naar de opkamer.

De trap naar de opkamer in de boerderij Meentweg 37.

want een verdoving was niet aan de orde, en de hele buurt kon het geschreeuw van de kleine varkentjes horen.

De varkens werden in hokken met stro gehouden en kregen etensafval, groenteafval, aardappelschillen, oud brood of krielaardappels. Dat werd gekookt in het wasfornuis met eigen roggemeel; dat kregen ze dan in een trog te vreten. Overdag gingen ze naar buiten waar ze nog wat opscharrelden en in de modder lagen te rollen. De hokken werden schoongemaakt als de varkens buiten waren. De mest ging op de mesthoop en werd later op het land of in de tuin gebruikt. Voor gebruik in de tuin moest de mest oud zijn anders was die te scherp. Als de biggen groot genoeg waren kwam veehandelaar Peter van de Kamp, van de Streefoordlaan, langs om ze op te kopen.

Het huisslachten in de praktijk

Eén van de beste varkens werd dan apart gehouden om zelf te slachten. Er werd, meestal in november, een afspraak gemaakt met de slager. Er waren in die tijd drie slaggers beschikbaar: Teus de Bruin, Jan Hoogeboom en Dick Blom. Op de dag van de slacht werd al vroeg in de morgen het wasfornuis vol water met takkenbossen opgestookt. Dan kwam de slager om het varken dood te schieten. Dat gebeurde

Foto 3: Meentweg 37. De kelder met aan de achterkant en rechtsachter aan de zijkant de pekelpakken.

door het varken een schietmasker op de kop te zetten, en daarmee een stalen pen in zijn kop te schieten. Het varken viel dan bewusteloos op de grond en daarna werd de keel doorgesneden. Dat gebeurde meestal buiten. Het bloed werd opgevangen in een schaal of emmer. Er moest dan wel flink geroerd worden tot het bloed afgekoeld was, anders klonterde het en kon je er geen bloedworst meer van maken. Daarna werd het varken naar binnen gesleept, en werden er ketels kokend water uit het wasfornuis overheen gegooid, en met stalen schrapers werden de haren van het vel afgeschraapt.

Dan werd het varken aan zijn achterpoten aan de leer (ladder) gehangen. Daarna sneed de slager het varken open en haalde de ingewanden er uit. Bijna alles werd gebruikt. Het hart, de lever en de nieren bleven in het varken zitten. Alleen de longen werden niet gebruikt. De darmen werden in zout water gewassen om te gebruiken voor de metworst. Ze werden gecontroleerd om te weten of er geen gaatjes in zaten. Dit werd gedaan door ze met de mond op te blazen, een vies karweitje. De pootjes en de staart werden gebruikt in de snert.

Dan kwam in de loop van de dag, keurmeester Vermeulen uit Baarn, het varken keuren. Hij bekeek het varken en in het bijzonder de lever, en als hij constateerde dat het beest gezond was, zette hij een paar blauwe stempels op het varken als teken dat het goedgekeurd was. Als hij klaar was, kreeg hij een borreltje aangeboden.

De rest van de dag en nacht kon het varken dan besterven, en het mocht de volgende dag verder verwerkt worden. 's Avonds kwamen dan de burens en bekenden om het varken te "priezen" (bekijken en bewonderen). Er werd dan vooral gekeken of er wel genoeg spek op zat, want hoe meer spek hoe beter het varken. De opmerking "d'r zit best spek op" was dan ook een compliment. En natuurlijk werd er een borrel op gedronken.

De volgende dag kwam de slager terug om het varken af te hakken en uit te benen. De kop, het hart en de nieren werden gekookt in het wasfornuis, met wat

Het wasfornuis met daaronder het luikje naar de stookruimte op Meentweg 37.

Het luik voor de rookruimte in de schoorsteen van de boerderij Meentweg 37.

zout en peper er bij. Als het gaar was, werd het vlees eruit gezeefd, en de botjes werden eruit gehaald. Dan werd het vlees, gemengd met roggemeel, in schalen gedaan, onder de azijn gezet, en koud in de kelder geplaatst om af te koelen. Na een paar dagen kon je de hoofdkaas of zure zult dan eten. De overgebleven bouillon werd gemengd met boekweitmeel en roggemeel en als het dan begon te pruttelen was de balkenbrij goed. Het werd in schalen gedaan en ook in de kelder gezet om af te koelen. Als het dan koud was, werden er dikke plakken van gesneden en in de koekenpan gebakken. Warm op je bord en stroop er over heen: in die tijd een ware traktatie! De hersenen werden soms apart gehouden om die te bakken; voor sommigen was dat pas echt smullen. Dat was ook het geval met de oren, die dan gebakken werden in de koekenpan. Van de lever werd soms leverworst gemaakt.

Dan ging er weer schoon water in het fornuis en werd de bloedworst gemaakt. Het bloed werd gemengd met roggemeel, boekweitmeel, dobbelsteentjes buikspek, peper en kruiden. Dat werd in katoenen zakken gedaan die onder en boven met een touwtje werden dichtgebonden, met aan de bovenkant een lus om op te hangen. Ook dat moest weer een paar uur koken en het werd daarna aan de lussen aan een lat gehangen om af te koelen. De zakken werden, als de worst opgegeten was, uitgewassen en later weer opnieuw gebruikt. Ze waren dan natuurlijk

wel roodbruin gekleurd maar daar maakte niemand zich druk om.

In de tussentijd had de slager de hammen uitgebeend, de zijden spek uitgesneden en het vlees klein gesneden. De hammen en het spek werden in de kelder in de pekelbak met zout water gelegd. Daar moest het een week of drie in liggen. Dan was het tijd voor de metworst. Het doorregen afsnijvlees werd gezouten en gekruid en door de worstmolen gedraaid. Er werd een darm dichtgeknoopt en de open kant werd om de worstmolen geschoven, en de worst gevuld. Daarna werd de worst dichtgebonden met een touwtje met een lus. Dan konden de worsten aan een lat in de schoorsteen worden gehangen, om gerookt te worden, dat duurde 3 á 4 dagen. Als er gerookt werd, moest er met eiken of beukenhout gestookt worden vanwege de smaak. Ook de hammen en de zijden spek werden na het pekelen in de schoorsteen gerookt. De gerookte worsten, hammen en zijden spek werden in een houten rookkast naast de schoorsteen gehangen om ze daar beschermd tegen het ongedierte te bewaren.

Voor de oorlog was het wekken nog niet in zwang en werd het overige vlees stevig gezouten en zo in de pekelbak bewaard. Als men het vlees dan nodig had, werd het teveel aan zout er af gespoeld en daarna gebraden. In de jaren '50 werd het vlees eerst aangebraden en daarna geweekt. In glazen potten van 1 of 2 liter met een deksel en een rubberen ring daartussen en daarover een stalen klembeugel. De gevulde en afgesloten potten werden in een grote ketel met water gezet en aan de kook gebracht. De overtollige lucht werd uit de pot geperst en na het afkoelen kromp de warme lucht en ontstond een vacuüm. Er moest heel schoon en netjes gewerkt worden anders gingen de potten open en sloeg het bederf toe. De potten en ringen werden daarom uitgekookt met sodawater.

Van het andere kleine vlees werd gehakt gedraaid met de vleesmolen. Vaak

Meentweg 37. De rookkast naast de schoorsteen, waar de gerookte waar bewaard werd.

De binnenkant van de rookkast. Op de muur de plank waarop de latten met hammen en worsten etc. werden gelegd. Boerderij Meentweg 37.

werden hier meteen gehaktballen van gemaakt die ook geweekt werden. Ook het vet werd verhit en gesmolten en daarna afgekoeld om te bewaren. De vleesrestjes die na het smelten overbleven waren de kaantjes die je met peper en zout warm op je brood at. Dat bakken en braden en wekken duurde wel een dag of drie. In de rookkast op zolder en in de kelder stond dan de wintervoorraad vlees. Als spek of ham werd gegeten, werd er een stuk van de ham of de zijde spek afgesneden. Het werd dan eerst gekookt of gebraden en daarna in plakken gesneden en opgegeten.

Zo kon er lange tijd genoten worden van het vlees van een echt scharrelvarken.

GIJS VAN HEES EN HET SLACHTEN

De slager van Eemnes was in die tijd Gijs van Hees. Hij heeft op 14 juni 1948 de slagerij van Piet Perier op Laarderweg 42c overgenomen.

Op maandagmiddag werd daar geslacht. De winkel was dan dicht. Er werd dan meestal een koe geslacht in de slachtplaats links naast de winkel en het huis. Meestal werd de koe, buiten in de open lucht voor de slagerij, met een schietmasker neergeschoten en de hals doorgesneden. Daarna werd de koe dan de slachtplaats binnen gesleept voor verdere verwerking. De bestrating werd daarna met de bezem en water schoon geschrobd. Het bloed en het vuil ging dan zo het slootje langs de Laarderweg in en liet een rood spoor achter op weg naar de polder.

Gijs kocht om zijn winkel te bevoorraden, een koe van een boer en slachtte hem daarna. De helft van de opbrengst ging naar de boer en de andere helft verkocht Gijs dan in de winkel. In de jaren '50 werd er wekelijks geslacht. Gijs slachtte in die tijd ook wel bij de boeren thuis b.v. bij Kees Makker. In de jaren '60 werd het slachten bij de slagerij steeds minder. De oorzaak was dat de regels steeds

Cornelis Johannes (Kees) Vermeulen (1897-1983), van 1922 tot 1962 keurmeester, o.a. in Eemnes. Hij woonde boven het slachthuis aan de Ericastraat in Baarn.

strenger werden. Op een gegeven moment wilde de gemeente Eemnes de vergunning voor het zogenaamde "schietmasker" intrekken. Dit was een soort pistool. Er werd een patroontje ingedaan, en door het overhalen van de trekker, knalde er een stalen pen uit de loop. Door het schietmasker op de kop van het varken of de koe te houden, tussen de ogen, drong de pen door tot in de hersenpan. Einde varken of koe. Voor dit schietmasker was een wapenvergunning nodig. Op een gegeven moment heeft de gemeente Eemnes deze vergunning ingetrokken. Gijs protesteerde en mocht toen de munitie, die hij nog op voorraad had, opmaken. Rond 1970 was het slachten definitief voorbij, en nam het slachthuis dit over.

Vrijbankvlees

Als er een koe, varken of paard dood ging door een ongeval, blikseminslag, verkeersongeluk etc. vond er een noodslachting plaats. Dit moest wel snel gebeuren i.v.m. het bederf van het vlees. Ook moest keurmeester Vermeulen eerst gewaarschuwd worden. Voor de noodslacht moest er een slager 24 uur paraat zijn. Voor Eemnes was dat Gijs van Hees. De keurmeester belde dan de slager, of soms belde de boer Gijs en dan nam hij contact op met Vermeulen. Zodoende had Gijs van Hees vanaf de start van de slagerij een telefoon in huis, zodat hij altijd bereikbaar was. Als de keurmeester het dier had goedgekeurd dan kwam het vlees beschikbaar als vrijbankvlees. Gezinnen konden zich daarvoor inschrijven bij het gemeentehuis. Ze kregen dan een soort lidmaatschapskaart waarmee ze bij het gemeentehuis hun vrijbankvlees ophaalden. Dit vlees was een stuk voordeliger dan het vlees uit de winkel. De boer kreeg dan toch nog een beetje geld voor zijn dode dier en de mensen hadden een keer goedkoop vlees. De grootte van de porties

Slager Gijs van Hees (1915-1981) met een koe voor zijn slachtplaats op Laarderweg 42C. Rechts staat Bertus Rigter (1919-1985), de eigenaar van de koe. Foto ca. 1960.

vlees, die beschikbaar waren, werd bepaald door de grootte van het gezin. Als er vrijbankvlees werd uitgegeven was het een drukte van belang bij het gemeentehuis. Aan de zijkant stond dan een lange rij mensen op hun beurt te wachten. Het was ook altijd weer spannend wat voor vleespakket je zou krijgen. Het pakket lag op naam klaar en na ontvangst werd het op de lijst afgevinkt. Er was meestal niet genoeg vlees om alle klanten te bedienen. Daarom kregen de mensen thuis bericht dat er

voor hen vlees beschikbaar was. De gemeentebode bracht die briefjes rond.

Sommige mensen dachten dat het vlees van mindere kwaliteit was, maar dat was beslist niet het geval. Keurmeester Vermeulen stond bekend als een serieus en eerlijk man die niet sjoemelde. Als hij maar een beetje twijfelde aan de kwaliteit van het vlees, ging het naar het destructiebedrijf. Waarschijnlijk is het vrijbankvlees net als het slachten bij de slager in de jaren '60 verdwenen

Tot slot wil ik Joop en Fie Blom en de familie Van Hees bedanken voor hun informatie over dit onderwerp. Ook als iemand nog op- en aanmerkingen, of aanvullingen heeft over dit onderwerp, houden wij ons aanbevolen.

Bedankt voor de schenkingen 2^e helft 2015

We kregen in de tweede helft van 2015 in totaal 27 schenkingen die soms uit meerdere delen bestonden. In ons systeem hebben ze de nummers 15027 t/m 15056.(*). We danken de schenkers hier hartelijk voor. Hier volgt een overzicht op nummervolgorde, wat in het algemeen ook de volgorde van ontvangst is:

- Schilderij van Nicolaaskerk in de Kerkstraat (ca. 1980). Merklap van Teus en Kuin Roodhart: dhr. W. van Ijken;
- Kleerhanger met opdruk "A.G. van Hees Maatkleding – Laarderweg 63 Eemnes": dhr. W. van Ijken;
- 13 plakboeken over Eemnes verzameld door mw. C. van Ijken-Dop (1971-2007) en een leeg receptieboek van motel "de Witte Bergen": dhr. W. van Ijken
- Theelepeltje van drumband Eemnes: dhr. W. van Ijken;
- Persoonlijk archief m.b.t. KVP/CDA (1974-2014): dhr. J.J. van Wijk;
- Documentatie m.b.t. uitbreidingsplannen Eemnes (1976-1981): dhr. D.E.C. Scherpenzeel;
- Foto van klassen 5 t/m 7 van School met den Bijbel (1952/53): mw. G. van Hofslot;
- Archief Stichting, resp. Ver. Vrijheidsmonument (vanaf 1985): dhr. J.V.M. Out.
- Diverse documentatie en papieren afkomstig uit pastorie H. Nicolaasparochie, waaronder een tegeltje n.a.v. het 10-jarig jubileum van "In Aethere Musica" (1965-1975): dhr. J.V.M. Out;

- Restant uit geschoond archief van H. Nicolaasparochie: dhr. J.V.M. Out;
- Grote verzameling documentatie m.b.t. R.K. scholen (t/m 1997): dhr. J.V.M. Out;
- Boek over de afstammelingen van Goossen Zwanikken en Wilhelmina Bon: dhr. J.V.M. Out;
- Documentatie m.b.t. Ocrietfabriek: dhr. J.J. van Wegen(*);

- 2 Foto's personeelsuitstapje van Ocrietfabriek (ca. 1960): dhr. R. Hop, Bunschoten (**);
- Foto met vrachtauto van Koops bij Ocriefabriek (ca. 1962): dhr. A. ter Beek, Bunschoten (**);
- Ocriet-aanrecht in drie delen uit omstreeks 1950-1960: fam. Stronck, Krommenie(**);
- Beschadigd herdenkingsbord dat was geplaatst op 17 juli 2015: Ver. Vrijheidsmonument Eemnes;
- Boek "Tastbare Tijd 2.0": Gemeente Eemnes;
- Kruik (leeg) met etiket "Binnendieckers", verkocht door Slijterij "Het Wapen van Eemnes" vanaf ca. 1987: J. van Oostrum;
- DVD "Verhalen van de Eem", afl. 1 t/m 4: RTV Utrecht;
- Gedenkbord 25-jarig bestaan EJOKA (1982), gedenkbord 100-jarig bestaan R.K. Onderwijs Eemnes (1975), Bokaal sportevenement C.J.V.-EJOKA (1983), Puzzelrit Wisselbeker EJOKA (1970-1971), tegeltje AMVJ-Voleem Eemnes en diverse andere prijzenbekers en vaantjes: mw. C. Hilhorst;
- 2 merklappen van Ger en Mart Scherpenzeel (1913 en ca. 1918): mw. M.W.A. Nagel-Schotsman, Bunschoten;
- Een ingelijste tekening "Gedenk te Sterven" met merklap-motieven door Antho-nie Boekschoten: mw. M. Kooi-'t Jong, Baarn;
- 9 Foto's gemaakt door Ton Feijen (1974, 1976): dhr. C. van Ijken;
- DVD "50 Willem & Willy Hoogeboom": J. Ruis, Laren;
- Trofee "Eemnesser van het jaar 2015" voor HKE en Ver. Vrijheidsmonument Eemnes: BELNieuws;
- Gesmeed ijzeren christelijk kruis, gemaakt t.g.v. Open Monumentendag 13 sept. 2016: dhr. J. Eek.

(*) Formulieren met de nummers 15033, ..35 en ..43 zijn overschreven met nummers voor oude schenkingen.

(**) Deze schenkingen zijn reeds eerder geschonken begin 2015 i.v.m. tentoonstelling.

Jan Versteeg en zijn relatie tot de familie Hamdorff te Laren

EEN DWAALSPoor ONTRAFELD

JAAP GROENEVELD

In HKE 2012-3 beschreef Michel Majoor¹ de familierelatie tussen de families Grootveld in Eemnes en Hamdorff in Laren. Dat was voor mij een zeer welkome bron van informatie bij mijn naspeuringen omtrent de geschiedenis van de gebouwen van Hotel Hamdorff aan de Brink in Laren. Ik stuitte daarbij op Jan Versteeg, de vader van Johanna Versteeg en sinds 1855 schoonvader van Wouter Hamdorff. Over Jan Versteeg kwam ik informatie tegen, zowel in publicaties als in mondelinge beweringen, die mij in een doolhof voerde. Gaandeweg, door systematisch alle vindbare gegevens na te lopen, ontvouwde zich de rol van Jan Versteeg met betrekking tot de geschiedenis van Hamdorff.

DE VERWARRENDE VERHALEN OVER HAMDORFF EN JAN VERSTEEG

Op internet vindt men al snel enkele stukken met betrekking tot Jan Versteeg in relatie tot Hamdorff. De familie-website Koekkoek² beweert: 'Jan Versteeg, gewezen veldwachter, geboortig uit Epe, beheerde een logement op de Larense Brink onder de naam de "Hessenkar". Hij had die naam gekozen omdat vele hessenkarren uit Westfalen bij hem stopten en de voerlui bij hem overnachtten. (...) Op zekere dag komt in Laren een hessenkar aan en tussen de wolbalen verstopt, treft men daar een zekere Joachim Christoph Hamdorff aan, een zoon van de familie Hamdorff uit Westfalen, van beroep schrijnwerker.' Op aanraden van de familie Versteeg vestigt Joachim zich als schrijnwerker of wagenmaker in Laren. Dit verhaal is rechtstreeks ontleend aan Gerard Koekkoek's boek 't Laar – Verhalen van het oudste dorp van het Gooi (Laren 1973). Daarin beweert hij ook dat Wouter Hamdorff

Het hele complex van Hotel Hamdorff sinds 1905 (coll. Historische Kring Laren). Links "Hotel Garni Hamdorff" (Brink 14-18), midden het oorspronkelijke hotel sinds 1884, wel "het kroegje van Hamdorff" genaamd, rechts de luxe aanbouw van het hotel van 1905.

en zijn vrouw, Johanna Versteeg, direct na hun huwelijk bij Jan Versteeg in het logement zijn ingetrokken. Jaartallen worden niet of nauwelijks genoemd.

Op de website 'De Valk Lexicon kunstenaars Laren-Blaricum'³ staat een stuk over Jan Hamdorff dat is ontleend aan J.P. Koenders, *Laren, zijn schilders – Kunstenaars rond Hamdorff* (Laren 1985). Het is een luchtig, eveneens romantiserend verhaal waaruit we het volgende aanhalen: "De Vergulde Postwagen" was het eigendom van Joachim Christoffel Hamdorff. Diens vader was destijds als reizend wagenmaker in Laren terechtgekomen en hij was daar een wagenmakerij begonnen. Omdat dit bedrijf niet naar zijn zin floreerde, kocht hij het logement "De Hessenkar" op de Brink.' De auteur verhaspelt verder de zaak door de wat gelijkende levensverhalen van twee weduwen Hamdorff, Gerritje Grootveld (van Joachim) en Johanna Versteeg (van zijn zoon Wouter), door elkaar te laten lopen. Deze hele verhaspeling van de familierelaties bij Koenders was gauw genoeg opgehelderd dank zij het artikel van Michel Majoor maar ook hij nam Jan Versteeg's rol als logementhouder over.

Oprechte Haarlemsche Courant, 23 april 1841.

**** LAREN, bij Naarden, 18 Februarij 1841.** Heden overleed in den ouderdom van 37 jaren, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot **WILLEM VAN DE VUURST**, Logementhouder alhier. **D. GROOTVELD**, Wed. *W. van de Vuurst*. De uitoefening van het Logement zal door mij worden gecontinueerd.

Algemeen Handelsblad, 2 juni 1856.

Logement de Vergulde Wagen, TE LAREN.
DE ONDERGETEEKENDE, Eigenaar geworden zijnde van het gemelde **LOGEMENT**, beveelt zich in de gunst van het Reizend Publiek zijnde er bij hem tevens gelegenheid tot het huren van **APPARTEMEN- TEN** voor Familien, die de Zomermaanden in het **GOOLAND** wenschen door te brengen; belovende eene prompte en civiele Bediening. (9429) **CS. VAN DE VUURST.**

Oprechte Haarlemsche Courant, 17 april 1861

ATTENTIE.
Den ondergeteekende door aankoop eigenaar geworden zijnde, van het Logement *de Vergulde Postwagen*, te Laren nabij Naarden, 't welk hij met 1°. Mei e. k., zal betrekken, gebruikt de vrijheid zich in de gunst van een ieder **aantebevelen**, belovende eene prompte en civiele Bediening, en is ook genegen aan Familien Kamer of Kamers te Verhuren, voor eenigen tijd. Tot 1°. Mei e. k., te bevragen aan het Hulpkantoor der Brievenpost te Maartensdijk, onder Letters **A. P. A. H. F. POST.**

JOACHIM CHRISTOPH EN WOUTER HAMDORFF

Uit het Larense bevolkingsregister van 1826 blijkt dat Joachim Christoph Hamdorff in 1818 uit Maartensdijk is gekomen en is geboren in Pruisen in 1780. Westfalen hoorde toen ook bij Pruisen. Hij was toen Luthers, de enige in Laren. Hij trouwde in 1820 met Gerritje Grootveld (1785-1867), dochter van een Eemnesser kastelein. Ze woonden in 1826 op de hoek van de Barbiersweg en het Zevenend. De gedetailleerde verhalen over hoe Joachim in Laren is gekomen moeten als

Problemen deden zich vooral voor met deze rol van Jan Versteeg als vermeend uitbater van "De Hessenkar", c.q. "De Vergulde Postwagen" (Brink 10). Waren er twee logementen naast elkaar? Daarbij kwam nog dat er (mondelinge) beweringen circuleren waarin de voorloper van het gebouw op de hoek (Brink 14-18) 'het oude Hamdorff' zou zijn geweest, dat later "Hotel Garni Hamdorff" werd. Na het beweerde afbranden van de stalhouderij achter Brink 10 zou die erbij zijn genomen. Zo domineerden vragen als: Was op de Brink 10 dan een oud logement genaamd "de Hessenkar" van Jan Versteeg en op Brink 14-18 "De Vergulde Postwagen", of andersom?

‘mooie verhalen’ beschouwd worden. Het is bovendien hoogst twijfelachtig dat iemand tussen de wolbalen verstoppt een reis zou hebben kunnen maken op een hessenwagen.⁴ De lading was stevig samen gesjord. Grensbewaking was er nog nauwelijks, zoals we die tot de afschaffing binnen het Schengengebied kenden. Zich verstoppen hoefde niet.

In een interessant artikel in de Laarder Courant van 8 juli 1930, ter gelegenheid van Jan Hamdorff's 70^e verjaardag, komt een realistischer verhaal over Joachim's komst naar Laren boven water. Het is aannemelijk dat de familie Hamdorff hier herinneringen voor heeft verschaft. Na de afronding van zijn meesterstuk en toelating tot het gilde van wagenbouwers, zou Joachim vier jaar onder de wapenen moeten. Hij heeft daar geen zin in en overschrijdt de Hollandse grenzen om 'op zijn ambacht te reizen', dus als rondreizend wagenmaker. Hij kwam in contact met ene Smit in Laren, die bekend was als 'veearts', die hem aanraadt in Laren te blijven omdat er behoefte is aan een wagenmaker. Dit zal Lambert H. Smit zijn geweest, die in 1826 'veearts' is. Hij adviseert hem met waarschuwingen over goed of slecht betalende klanten. De zaken gaan juist goed volgens dat verhaal.

Joachim Hamdorff's vrouw Gerritje was de zuster van Dirkje Grootveld (1789-1879), die overigens in de lijst van 1826 als Dirkje van 't Veld, net als haar moeder, wordt genoemd. Dirkje is getrouwd met Pieter van Zijtveld (1788-1826), die logementhouder is waar nu Brink 10 is. Dirkje zet na zijn overlijden de zaak voort en trouwt in 1828 met de veel jongere Willem van de Vuurst (1804-1841), die dan de kastelein wordt. Dirkje adverteert als 'wed. W. van de Vuurst' in de rouwadvertentie van 1841: 'De uitoefening van het *Logement* zal door mij worden gecontinueerd.'⁵

Haar zoon Cornelis neemt in 1856 "Logement de Vergulde Wagen" over.⁶ Dat is het moment dat voor het eerst die naam opduikt. Begin 1861 wordt "Logement de Vergulde Wagen" publiek verkocht aan A.H.F. Post uit Maartensdijk en hij noemt het daarna "Logement de Vergulde **Post**wagen".⁷ Dit lijkt gedaan te zijn met een knipoog naar zijn eigen naam. Op 10 november 1863 koopt wagenmaker Wouter Christiaan Hamdorff (1827-1878) dit logement⁸, dat na 1884 bekend zou worden als 'het kroegje' van Hotel Hamdorff. De naam "De Vergulde Posthoorn" in de geschiedenis van Hamdorff in de Laarder Courant van 8 juli 1930 zien we nergens anders en dat moet een vergissing zijn.

Hier is dus helemaal geen Jan Versteeg aan te pas gekomen. In verband met de

De Standaard 9 april 1884.

HOTEL-HAMDORFF
(de Vergulde Postwagen.)
LAREN, Noord-Holland.
De ondergeteekende bericht, dat haar Hotel geheel verbouwd is, en thans een **twintigtal ruime logeerkamers** bevat, zeer geschikt voor Familien. Nette bediening en billijke prijzen. Aanbevelingen van Familien uit alle deelen des lands. Gelegen aan den stoomtram Amsterdam—Huizen—Hilversum. (2663)
Wed. HAMDORFF.

naamgeving is er vooralsnog geen overtuigend bewijs gevonden dat het logement op Brink 10 ooit voor 1861 "De Hessenkar" heette. Er kwam misschien wel eens een hessenkar door Laren, maar de meeste laadden hun last over op schepen in Amersfoort. De hessenkarren werden verbannen van de straatwegen en hun rol was uitgespeeld omstreeks 1850, toen de spoorlijn Arnhem-Utrecht-Amsterdam al een aantal jaren in dienst was sinds 1845.⁹

Hoe zit het dan met het huis op de hoek, de voorloper van Brink 14-18? Daar zat in 1826 suikerbollenbakker Pieter Vos. In 1862 kocht A.H.F. Post

het huis, mogelijk met plannen ervoor. Hij verkocht het echter weer op 31 oktober 1863 en wel aan Bart van der Puijl uit Eemnes, die er een manufacturenzaak in vestigde. Kortom, het was zeer waarschijnlijk geen logement. De verkoop hiervan en van Brink 10 zal niet uit weelde zijn geweest. Het huis van Van der Puijl brandde op 6 maart 1884 af¹⁰, ruim een week voordat Johanna Hamdorff-Versteeg een hypotheek nam op het eigen logement dat in dat jaar groots werd verbouwd en uitgebreid als "Hotel Hamdorff" (alleen Brink 10).¹¹ Het verhaal over de brand is hiermee ook opgehelderd; de huizen waren daarin verwisseld. In het najaar van 1886 blijkt een uitbreiding te zijn gerealiseerd met een 'bijgebouw' dat later "Hotel Garni Hamdorff" wordt genoemd (Brink 14-18).¹²

JAN VERSTEEG, GERECHTSDIENAAR EN VELDWACHTER

Hoe zit het dan wel met Jan Versteeg? Hij was geboren op 17 december 1793 in Hoevelaken¹³ en overleden op 22 november 1864 in Laren. Op 13 juli 1817 trouwde hij in Huizen met Magdalena Boor (Huizen 1798-1876 Bussum). Volgens de huwelijksakte was hij 'werkman' in Huizen. De vader van de bruid, Pieter

Boor, was 'fabrikeur'. Op 1 april 1830 vestigt het gezin zich in Laren, waar Jan volgens het bevolkingsregister van 1850 'gerechtsdienaar' is. In een advertentie uit 1858 in de *Oprechte Haarlemsche Courant* is hij 'veldwachter', terwijl hij in het bevolkingsregister van Laren

sinds 1862 'gem[eente] veldwachter' is, zonder doorhalingen. Op 4 mei 1855 trouwt zijn dochter Johanna (Antje) te Huizen, geboren op 10 november 1821 en dienstbode in Blaricum, met wagenmaker Wouter Hamdorff. Jan is ook dan gerechtsdienaar.

Jan heeft op zijn oude dag een bijverdienste. Hij is blijkbaar ook agent of vertegenwoordiger voor de verkoop van bomen en heesters, wat blijkt uit advertenties in het *Algemeen Handelsblad* in 1850 en 1858. In 1868 komen we daarin ook een Jan Versteeg tegen, maar onze Jan is dan al overleden. Er staat 'te bevragen bij Jan Versteeg, in het Logement te Laren'. Bij het zoeken in kranten treffen we sinds 1878 ook een planten- en boomkwekerij van P. Versteeg in Epe aan op het landgoed "West Raven". Hij blijkt Pieter Versteeg (geb. 11-9-1835 Laren) te zijn, die we ook tegenkomen in een akte over de verdeling van schulden van Wouter Hamdorff, die is gepasseerd op 31 juli 1871 bij notaris A. Perk.¹⁴ Pieter is een zoon van onze Jan Versteeg (1793). Jan Versteeg die in 1868 in Laren logeert in 'het Logement' is weer een zoon van Pieter en dus de gelijknamige kleinzoon van onze Jan Versteeg, naar wie ook de bekende Jan Hamdorff (1860-1931) is vernoemd.

Kortom, Koekkoek heeft waarschijnlijk de Jannen verhaspeld. Grootvader Jan hielp zijn zoon met de verkoop van heesters en bomen, waarvoor in het Gooi een goede markt was. Toen opa overleden was, werd kleinzoon Jan hier gestationeerd en wel bij zijn oom en tante in het logement "De Vergulde Postwagen".

Bronnen:

Streekarchief voor Gooi en Vechtstreek (SAGV), Hilversum: Burgerlijke Stand van Laren (NH) en Huizen (NH), Oud Notarieel Archief Hilversum.

Laarder Courant "De Bel" op bel.courant.nu.

Overige kranten op www.delpher.nl

Noten:

1. Michel Majoor, 'De familie Hamdorff, die voortkwam uit de Eemnesser familie Grootveld', in: *Historische Kring Eemnes*, 34 (2012) 3, p. 170-180.
2. <http://www.koeckoeck.nl>, dd 7-7-2016, in het bijzonder de pagina over de tak Gerardus Koekkoek.
3. www.devalk.com/kunstenaars/hamdorff/hamdorff.html dd 7-7-2016.
4. L.A.J. Pieko, *De passagie der Hessencarren – Over Hessen en Hessenwegen*, Lochem 1993.
5. *Oprechte Haarlemsche Courant*, 23 april 1841.
6. *Algemeen Handelsblad*, 2 juni 1856.
7. *Oprechte Haarlemsche Courant*, 17 april 1861.
8. *Algemeen Handelsblad*, 5 maart 1864.
9. Pieko, *De passagie der Hessencarren*.
10. *Algemeen Handelsblad*, 6 maart 1884, in de vroege ochtend van dezelfde dag.
11. Hypotheek f 15.000,- gepasseerd bij notaris Munnikhuizen te Naarden, 14 maart 1884, Gemeente-archief Wijdmeren te Naarden. Aankondiging verbouwing gereed in *De Standaard* 9 april 1884, waarbij nieuwe benaming: 'Hotel Hamdorff (de Vergulde Postwagen)'.
12. O.a. *De Gooi- en Eemlander*, 28 mei 1887, verwijzend naar najaar 1886.
13. Henk van Hees (HKE) attenteerde erop dat er in Eemnes ook een familie Versteeg was. Jan Versteeg, geb. Woudenberg 28-10-1764, overl. Baarn 16-3-1843, kocht op 26-2-1811 herberg "Het Bonte Paard" in Eemnes-Binnen (later "t Zwaantje", Wakkerendijk 258), die hij op 1-11-1815 overdoet aan zijn zoon Jacob (overl. Eemnes 7-10-1817). Vooralsnog zijn er geen familiebanden aantoonbaar tussen deze familie en die van Jan Versteeg uit Hoevelaken.
14. Oud Notarieel Archief, SAGV.

Tentoonstelling "Streekdrachten in Eemnes"

Vanaf 1 oktober a.s. zal deze tentoonstelling zijn te bezichtigen in de Oudheidkamer van de Historische Kring Eemnes, Raadhuislaan 2A, Eemnes.

Tot in de eerste helft van de 20^e eeuw werd er 'klederdracht' gedragen in Eemnes. Eemnes had geen eigen dracht zoals dat wel, en nog tot recent gedragen, het geval was in Huizen en Bunschoten. Hier werden vier streekdrachten gedragen die gekenmerkt worden door de mutsen van de vrouwen: de 'vierkante muts' en de 'Gooise staartkap' met oorijzer, de wijdverbreide Utrechts/Hollandse 'ronde muts' en de Veluwe 'cornetmuts' zonder oorijzer. Veel bijzonderheden en wetenswaardigheden zijn op de tentoonstelling te vinden.

Open: elke zaterdag tussen 14.00 en 16.00 uur. De toegang is gratis.

Watersnood 1916 in Eemnes

DEEL 1

HENK VAN HEES

Dit artikel is een bewerking van de presentatie, die ik gegeven heb op 14 januari 2016, toen herdacht werd dat de gemeente Eemnes precies honderd jaar geleden getroffen werd door een Watersnood.

HET WEER VAN DONDERDAG 13 JANUARI 1916

Harde wind uit west tot noordwest. Windkracht 8 tot 9. Een koude dag met een gemiddelde temperatuur van 4,9 graden Celsius. Gevoelstemperatuur van min 1,6 graden Celsius. Er viel die dag 17 mm neerslag.

Mennegat bij het Dikke Torentje, de Ned. Hervormde kerk van Eemnes Binnen. Foto ca. 1925

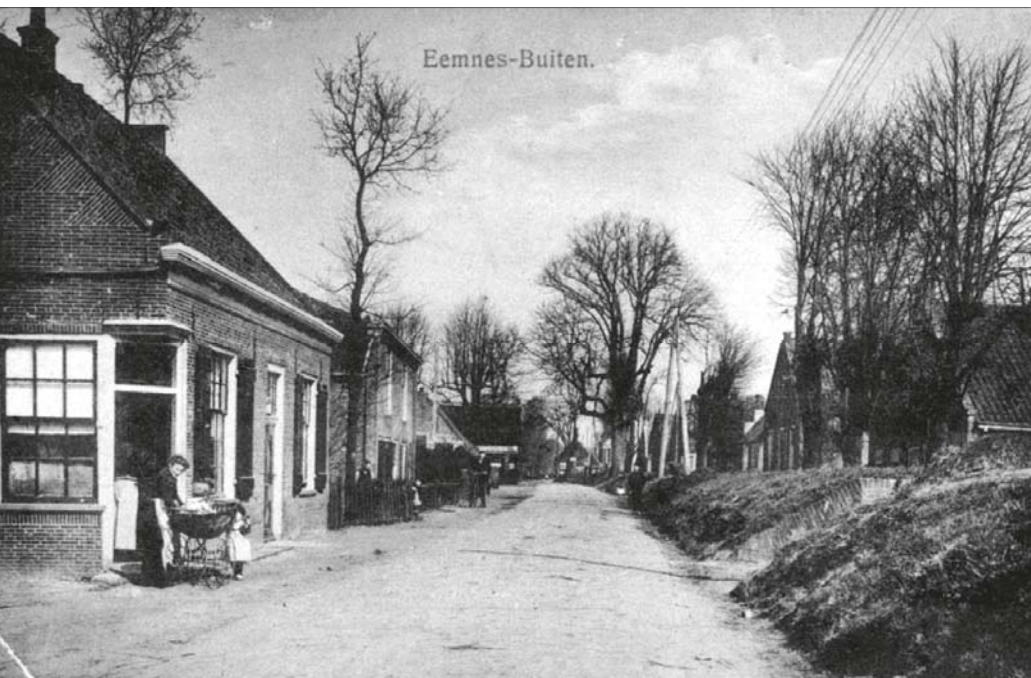
Heullek in Eemnes-Binnen, net voorbij het Dikke Torentje. Deze foto is gemaakt rond 1926, toen er een heullek was in Eemnes Binnen.

IK NEEM U MEE 100 JAAR TERUG IN DE TIJD.

Al eeuwenlang liep de Eemnesser polder enkele keren in de wintertijd onder water. Het kon soms flink tekeer gaan. De grote dijk beschermde de Eemnessers tegen het water uit de Zuiderzee. Sommige huizen stonden aan de kant van de polder, buiten de dijk. Je kon daar alleen komen via een gat in de dijk, een zogenaamd mennegat. Op belangrijke plekken waren die mennegaten van steen. Als het water over de Zomerdijk kwam, moesten de balken erin. Als het water aan de voet van de Wakkerendijk/Meentweg stond, moest de ruimte tussen de balken gevuld worden met mest en zand. Zo ook bij het Dikke Torentje in Eemnes Binnen. Mennegaten bleven zwakke plekken in de dijk. Vooral de aarden mennegaten bij de toegangen van de weilanden. Deze moesten begin november door de boeren gevuld zijn met zand en klei, afgedekt met kleiplaggen. Hier werd nog wel eens slordig mee om gesprongen. Gevaarlijk bij overstromingen!

Zicht op het begin van de Wakkerendijk. Rechts de zeedijk met mennegat.

Andere zwakke plekken in de dijk waren de heulen. Via de heulen liep overtollig water vanaf de Driest (land ten westen van Wakkerendijk en Meentweg) naar de polder. In de stormnacht van 13 op 14 januari 1916 kwam het water door de dijk bij een heul in Binnendijk. Maar dit kon gemakkelijk hersteld worden.

Het is januari 1916, midden in de Eerste Wereldoorlog. De hele week was het al slecht weer. Hoog water in de zee en in de sloten. Mensen die buiten de dijk woonden, brachten al veel in veiligheid. Er was storm voorspeld met windkracht 9. Windstoten van meer dan 100 km. per uur. Al dagenlang stond er harde wind waardoor veel water de Zuiderzee in werd geblazen. Omdat de zee in het zuiden ondiep was, kwam het water zelfs extra hoog want het kon niet voldoende teruglopen in onderstroom. De rivieren voerden in dezelfde periode ook veel water af naar de Zuiderzee omdat er veel regen was gevallen.

Dikke Torentje en het Armenhuis van de RK kerk in het water

Bij noordwestenwind liep er elke winter wel één of meerder malen water in de polder. Maar op 13 januari 1916 ging het er wel heel erg aan toe!

PAUL VAN BEIJEREN:

De dijk bij de herberg "Het Roode Kruis", naast het Dikke Torentje in Eemnes-Binnen begon in die nacht van 13 op 14 januari te verschuiven. Daarvoor reden de Binnendijkse boeren snel zand en mest aan. Het oude huis van Peter Gieskens, dat achter het Dikke Torentje stond liep volledig onder water. Dat gebeurde wel vaker in de wintertijd. Peter Gieskens en zijn gezin werden dan meestal van verschillende kanten geholpen. Om die reden schijnt Peter nog wel eens de volgende woorden gesproken te hebben: "Geef ons heden ons dagelijks brood en ieder jaar een watersnood".

Altijd als de polder onder water liep, raakten de mensen in Eemnes opgewonden. Van de ene kant een beetje nerveus van de andere kant vrolijk. Er viel wat te beleven. Jongemannen vonden elkaar in de kroegen. Velen beklommen de toen nog hogere dijk met stokken en knuppels in de hand. Voor de golven uit rende al het

Ten noorden van Dikke Torentje: links Kees van Isselt met op zijn rug Gerrit Gieskens. Rechts Peter Gieskens met op zijn rug Jan Gieskens. De familie Gieskens woonde achter het Dikke Torentje. Het schuurtje hoorde bij het Armenhuis van de RK kerk. Dit is een foto uit 1928. De familie Van Isselt woonde ten zuiden van het Dikke Torentje.

wild uit de polder tegen de dijk op. De mannen probeerden een haas of konijn neer te slaan zodat ze een lekker boutje voor thuis hadden!

Tante Cornelia van Isselt, een tante van Kees, was begraven op 13 januari 1916, de dag dat de watersnood begon. De avond tevoren zag men het onheil al naderen en toen heeft men haar lijk naar de boerderij van Wous Stalenhoef gebracht op Wakkerendijk 212.

Het rieten dak van het achterhuis van "De Lindeboom" werd voor een deel door de storm en het water vernield. Dat gebeurde ook bij de woning van De Bruijn op Wakkerendijk 1.

PAUL VAN BEIJEREN:

Het water kwam 's avonds rond 20.00 uur. Mijn tante Kee van Beijeren was de moeder van Aart de Bruijn. Ze woonde op de boerderij Wakkerendijk 1. In de kamer hadden ze een kabinet met onderin 3 laden. Die werden bij het stijgen de water altijd op tafel gezet omdat het water daar normaal niet kwam. Maar

deze keer kwam het water wel hoger dan de tafel. De zondagse muts met oorijzer van tante Kee lag in die la en is toen helemaal nat geworden. Bij deze overstroming is er aan de noordkant van haar huis twee meter van het dak afgespoeld.

Het was die avond ook spannend bij Stein Hagen-Dop (1853-1926), toen dus 63 jaar. Ze woonde op Wakkerendijk 21, nu Café Staal. Toen het water kwam, was ze samen met haar zoon Henk van 32 jaar en diens zoontje Henk (1911-1990) van 5 jaar oud. Kleine Henk noteerde later de volgende herinneringen:

Het water bleef stijgen en kwam al in de opkamer. Kort voor het water over de drempel vloeiende, riep ik: "Opoe ik moet pissen!" Ze zei: "Doe maar in de keuken, jongetje!" De grote woonkeuken stond toen al blank want deze lag een paar treden lager dan de opkamer.

Opoe lag in de bedstee, ik naast haar. Mijn vader zat met laarzen aan op twee stoelen. Nog hoor ik het sissen van de kachel, die door het water werd beroerd.

Op een gegeven ogenblik zei opoe: "Henk, doe de nooddeur maar los. Ik hoor het roeibootje langs de muur schuren". Vader droeg mij in het bootje. Op de dijk stonden mensen. Een immens avontuur voor een 5-jarig kereltje.

Paul van Beijeren vertelde dat die nacht de doodzieke manufacturier Jan Luijf van Wakkerendijk 9 op een leer vervoerd is van zijn huis naar overbuurman Groen.

Een paar uur later (rond 4.00 uur) brak de Veendijk door aan het eind van de Meentweg. In feite was daar ook de doorbraak in het mennegat. Dat was een stenen mennegat. Bovendien werd een stuk van de dijk meegenomen. Er ontstond een gat over een lengte van 35 meter.

Citaat Kees Hoogeboom, woonachtig Meentweg 79:

"Ik was thuis met mijn zusters. Mijn vader lee op bed, die had een zeer been en kon niet lopen. Mijn broers waren allebei niet thuis; want dat had je veel: als er overstroming was, dan was er in de Kerkstraat een beetje schik. Ik ging naar bed. Toen wier om een uur of tien op de glazen getikt. "Liggen jullie al op bed? Kom eruit! Levensgevaarlijk! De dijk breekt door!"

Ik ben buiten gaan kijken. Het water stond nog een klein stukje van de bovenkant van de dijk af. Ik ging naar huis en dorst het haast niet tegen mijn zus-

Mennegat bij Herberg De Lindeboom, Wakkerendijk 7 Deze foto is van circa 1908 en geeft een goed beeld van een stenen mennegat. We zien op deze foto: Maria Perier-Ruizendaal (1854-1948) en haar kinderen Beatrix Perier (1888-1955) en Keek (1895-1983).

ters te zeggen. Ik ben toch weer naar bed gegaan. Ik vertrouwde het nog wel.

Een tijdje later kwamen hunnie weer en riepen: "Lig je nou weer op bed! Het is nu echt levensgevaarlijk want de dijk is doorgebroken bij Teus Elders!"

Ik ben uit bed gegaan om daar te gaan kijken. Onderweg kwam ik Rijk Keizer (1865-1938) van Meentweg 89 tegen. Hij reed met zijn kar met zijn vrouw en zijn zes kinderen erop. (van 1 jaar tot en met 9 jaar).

Ik riep: "Ga je weg?" "Ja, ik wel!" riep Rijk. "Ze verdrinken hier allemaal! Ik waag het niet! Ik ga weg, hoor! "

Zo kwam ik bij het gat in de dijk bij Teus Elders. Daar benne we verschrikkelijk hard aan het werk gegaan. Een wagen in het gat gereden en een zeil er over heen. Maar we konden het toch niet dicht krijgen. Het water bleef stromen. Er was een heel breed en diep gat in de straat. Rut Fokken van Meentweg 109 kwam er nog door. Hij viel door het water heen. Alles was van streek!

Toen kwam er iemand van het eind (van de Meentweg), die zei: "Ach, schei

Doorbraak bij Meentweg 107

Op 14 januari 1916 rond 2.00 uur in de nacht brak de dijk ter hoogte van Teus Elders op Meentweg 107. Het was een doorbraak bij het mennegat aldaar. Dat was een aarden mennegat.

maar uit! We gaan allemaal verdrinken! Er is een gat in de dijk geslagen bij Willem Bieshaar!"

Kees is gaan kijken aan het eind van de Meentweg en heeft daar ook meegeholpen. De volgende dag werd hij ziek van de kou. Hij heeft twee weken ziek in bed gelegen.

Hier volgen citaten van de zusjes Mart en Annie Voskuilen

Mart Voskuilen was in 1916 14 jaar en zus Annie was 7 jaar. Ze woonden met hun ouders Piet Voskuilen en Jannetje van Wegen op Meentweg 117. Moeder was zwanger van het 7^e kind.

"'s Avonds voor die rampzalige nacht stond er een heel zware noordwester storm. Bij ons thuis waren we om ongeveer 21.00 uur gaan slapen. Toen werd er 's nachts met alle geweld op de deur gebonsd. Dat was Marie Lakeman, de vrouw van Piet Nagel van Meentweg 121. Ze riep: "Mensen, kom uit je bed! Het zeewater staat boven aan de dijk en komt er hier en daar al overheen".

Wij hebben ons haastig aangekleed, de bedden en dekens naar zolder ge-

Het zeewater stroomt voorbij Meentweg 125

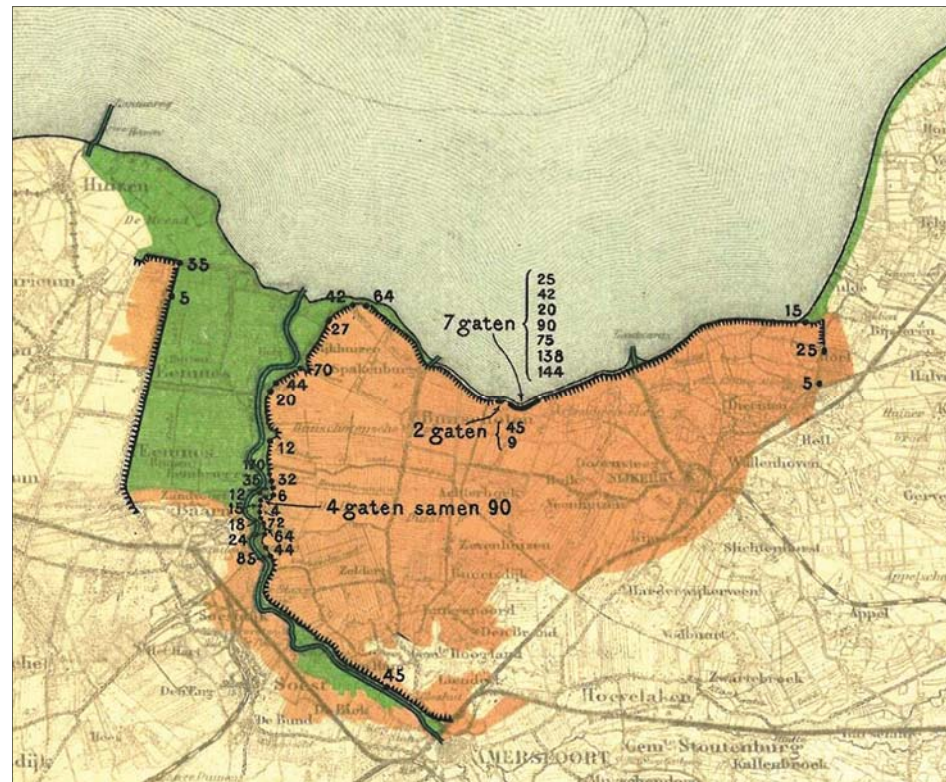

sjouwd en de stoelen en tafels in de bedsteden gelegd. Moeder stuurde Mart met Annie en Jantje al weg naar Teus Stoutenburg op Wakkerendijk 118. Vader werkte daar. Zij kwam later achter ons aan met onze vijf geiten. We hadden nog een varken in het hok maar dat kon niet mee.

Mensen, die langs de dijk aan het werk waren, riepen ons toe: "Kinderen, waar moeten jullie naar toe? Kijk toch uit! Straks breekt de dijk door!" Maar wij sjouwden maar door! Niet lang nadat wij er voorbij waren, brak bij Teus Elders op Meentweg 107 de dijk door. Onderweg kwamen wij burgemeester Rutgers van Rozenburg tegen, zijn auto afgeladen met bielsen om de gaten te dichten!

Om acht uur in de ochtend ging het water zakken en was het gevaar voorbij. Vader ging later kijken hoe de boel er bij ons huis bij stond. Alles stond onder water. We hadden toen bij ons huis een aardappelkuil. Bovenop de hoop

Kaart, waarop je kunt zien waar in 1916 de dijken zijn doorgebroken.

zand en stro, die de aardappels bedekte, zaten onze hond en ons varken! Het varken was losgebroken uit zijn hok". Vader heeft ze meegenomen naar Teus Stoutenburg. In de dagen daarna kwamen veel mensen kijken. Er is ook ingebroken. Na een dag of drie kwamen wij weer terug in ons huis.

Behalve de woning Meentweg 125 werd ook de naast gelegen woning Meentweg 123 verwoest. Voorgevel en zijgevel werden eruit geslagen! Daar woonden Jan Hilhorst (Riest) (1879-1965) en zijn vrouw Meinsje (Mensje) Elders (1875-1923) met hun dochter Alieda van twee jaar en de tweeling Gijs en Griet van één jaar oud.

De meeste vrouwen en kinderen, die aan het eind van de Meentweg woonden, vluchtten weg voor het dreigende gevaar. Mien van Bekkum, de vrouw van Gijs van der Zwaan van Meentweg 119, ging in de nacht, lopend van het eind van de Meentweg naar haar zus in Soest. Kleine Wous in de kinderwagen en met Tijmen van 5, Jan van 4 en Rijkje van 3 jaar lopend door storm en regen!

In het volgende kwartaalblad verschijnt deel 2 van de "Watersnood 1916 in Eemnes".

GEZOCHT:

exemplaren van tijdschrift "De Drost"

Rond 1970 verscheen korte tijd het tijdschrift "De Drost", een driemaandelijks tijdschrift voor de bewoners van de BEL-gemeenten: Blaricum, Eemnes en Laren. Slechts 19 nummers verschenen er; daarna hield het tijdschrift al op te bestaan. Ondanks dit korte bestaan is het tijdschrift toch belangrijk voor de geschiedenis van Eemnes en het tijdsbeeld van de late jaren '60 en de vroege jaren '70 van de 20^e eeuw.

De Werkgroep Bibliografie van de Historische Kring Eemnes wil dan ook dat De Drost goed bewaard blijft voor ons nageslacht. Niet alleen in de Eemnesser Oudheidkamer maar ook in de archieven en bibliotheken in onze omgeving.

Mocht u nog in het bezit zijn van exemplaren van "De Drost", die u voor dit doel zou willen afstaan, dan kunt u ze op zaterdagmiddag tussen 14.00 en 16.00 uur afgeven in de Eemnesser Oudheidkamer, Raadhuislaan 2A. U kunt de tijdschriften ook afgeven bij:

Jaap Groeneveld, Zilver schoon 37, 3755 TH Eemnes

Henk van Hees, Kerkstraat 15, 3755 CK Eemnes

Veertig jaar Sinterklaasintochten in Eemnes

HENK VAN HEES

Nog nooit eerder is er iets geschreven over de geschiedenis van de intochten van Sinterklaas in Eemnes. Bij leven en welzijn hoop ik op 19 november a.s. voor de veertigste keer als Sinterklaas mijn intocht in Eemnes te houden.

Veertig keer een

buitengewoon boeiende ervaring! Veertig keer, maar steeds weer anders. Dit leek me het juiste moment om iets op papier te zetten over mijn ervaringen rond de Eemnesser intochten sinds 1977.

Sinterklaas heeft me van jongs af aan altijd al weergaloos geboeid. Een prachtig spel van jong en oud, even los van de harde realiteit van alledag. Met Sinterklaas wordt de wereld eventjes iets mooier! Ja, vol verwachting klopte steeds mijn hart; hoe zou het dit jaar gaan? Toen ik ongeveer 26 jaar oud was, voorzag ik me voor het eerst van tabberd, mijter en baard. Ik deed huisbezoeken en kwam op Sinterklaasfeesten van scholen en verenigingen in Eemnes. Kennelijk bouwde ik zo een goede naam op als Sinterklaas. Als lid van de toneelvereniging Deo et Arti had ik me ook al kunnen ontwikkelen als toneelspeler. Dit zal er toe bijgedragen hebben dat ik in de loop van 1977 door de OKE (Ondernemers Kring Eemnes) werd gevraagd om Sint te worden bij de officiële intocht in Eemnes. Ik heb meteen "Ja" gezegd; dit was een mooie uitdaging voor een jonge kerel als ik van amper 30 jaar.

Intocht 2012. Foto Linda van 't Klooster

De situatie in Eemnes in 1977

Er was van alles aan de hand in Eemnes, in dat jaar 1977. Burgemeester A. de Bekker had op 30 september afscheid genomen en was opgevolgd door mevrouw Fine de Leeuw-Mertens. Deze intocht was zowel voor mij als voor haar een debuut. Ze bleek een heel sympathieke vrouw en ze heeft alles perfect met me voorbereid. Kort daarvoor was het nieuwe gemeentehuis aan de Laarderweg geopend. In 1977 werd de Sint voor het eerst bij dit gemeentehuis ontvangen en niet langer op de Wakkerendijk, voor het pand, dat nu "Het Oude Raadhuis" heet.

In het jaar 1977 was de nieuwe Rijksweg A27 juist voltooid. In het verleden kwam de Sint Eemnes altijd binnen via de grens van Eemnes en Laren bij de Gooiersgracht. Dat kon nu dus niet meer. In 1975 was dat opgelost door Sint met een helikopter te laten landen zo ongeveer waar nu de tennisbanen zijn. In 1976 kwamen Sint en de Pieten met bootjes via de Vaart. Omdat dit allemaal te duur was voor OKE moest ik in 1977 op de hoek van de Laarderweg en de Noordersingel, in een koets stappen.

De kleding werd ook toen al verzorgd door Mien Walraven-Brouwer. In die begintijd merkte ik dat ik problemen had met mijn onderrok, als ik op het paard stapte. De rok stroopte bij het opstappen omhoog zodat ik met blote benen op het paard zat. Mien kwam met de oplossing: ze maakte voor mij een broekrok!

Mijn eerste intocht op 26 november 1977

Het was die dag half bewolkt en koud weer. De gemiddelde temperatuur was + 2,4 C. Er was een vlagerige wind. Al vroeg moest ik verschijnen in het clubgebouw van toneelvereniging Deo et Arti aan de Hasselaarlaan. Daar werd ik gekleed door Mien Walraven en gegrimeerd door Ank van der Veer. Ik had in die tijd nog een pikzwarte baard. Ank vond dat heel lastig maar ik wilde mijn baard

Intocht 1977. Sint wordt gekleed door Mien Walraven-Brouwer (rechts). Links de grimeuse Ank van der Veer.

Intocht 2012. Sint bezoekt voor de eerste keer het nieuwe winkelcentrum "De Minnehof". Bij deze winkel voelde hij zich bijzonder thuis! Foto Marga van Kleinwee.

Intocht 1998. De boot van de Sint baant zich een weg door het ijs op de Vaart. Foto Marc Kroeskamp.

toch niet opgeven. Wel werd mijn snor gehalveerd. In het clubgebouw werden ook de Pieten gegrimeerd. Ik weet niet precies hoeveel het er waren in 1977; ik denk een stuk of dertien.

Nadat iedereen gekleed en gegrimeerd was, werden we met een busje afgeleverd. Aan de Larense kant van het fietstunneltje, dat onder de A27 doorgaat. Met de Pieten liep ik onder het tunneltje door en we werden aan de Eemnesser kant officieel ontvangen. Daar stapte ik in een koets en gevolgd door drumband "In Aethere Musica" en de ruiters van Stad en Lande en van Manege Schildknecht ging het in optocht naar het gemeentehuis aan de Laarderweg. Ter hoogte van de Streefoordlaan ging het mis! Door een plotse windvlaag werd de mijter van mijn hoofd gevaagd. Er steeg gejuich op onder de mensen, die langs de weg stonden. Toch was er ook een hulpvaardige toeschouwer, die snel de mijter aan een Piet

Intocht 1980. Sint te midden van de massa voor het gemeentehuis aan de Laarderweg.

Intocht 1993. Burgemeester mevrouw Snoeck ontvangt de Sint voor het gemeentehuis aan de Laarderweg.

Intocht 1985. Sint en de Pieten in het prachtige rijtuig van Kees Makker (links),

Intocht 1978. Sint berijdt de schimmel Hannes, één van de paarden van Pol Keet van Meentweg 35.

Intocht 1988. Sint en zijn Pieten klimmen over de geluidswal bij de A27 ter hoogte van het fietserstuneltje.

Intocht 1996. Sint komt dit jaar met een heel klein bootje aan in de Eemnesser haven. Het bootje wordt voortgeduwd door Piet Wouters.

gaf, waarna ik mijn kaalheid weer kon verbergen! Bij het gemeentehuis wachtten burgemeester De Leeuw en vele kinderen. Jan de Lange had het nodige te doen met zijn geluidsinstallatie zodat de burgemeester en ik een tweegesprek konden voeren speciaal gericht op de kinderen. Natuurlijk werden er veel Sinterklaasliedjes met de kinderen gezongen. Hierna was het feest voorbij. Met de Pieten ging ik naar het clubgebouw van Deo et Arti voor het omkleden en in het Hervormd Centrum aan het Torenzicht werd daarna nog even nagepraat.

Beoordeling

Je zou kunnen zeggen dat ik een keer op proef Sint geweest was. Deze proef bleek ik goed doorstaan te hebben. Ik kreeg zogezegd een “vaste aanstelling”. Er waren maar een paar puntjes van kritiek: als jeugdige Sint zwaaide ik te snel en ik bewoog mijn ogen te vlug heen en weer. Aan dat laatste kon ik niks doen. Op dat eerste heb ik flink geoeft! Van veel kanten kwam de opmerking dat het mooier was als de Sint en zijn Pieten via de Vaart binnenkwamen. Ook zou het de Sint beter staan als hij te paard zijn intocht hield.

Het paard van Sinterklaas

Ja, dat paard! Ik huppelde echt niet met het paardje het dek op en neer! Ik had nog nooit op een paard gezeten! Toch wilde ik ook deze uitdaging aangaan! Ik kreeg op een gegeven moment te horen dat ik het volgend jaar zou rijden op Hannes, de schimmel van Pol (Paul) Keet, die toen op de boerderij Meentweg 35 woonde. Ik kende hem goed omdat hij de broer was van mijn tante Trees van Hees-Keet. Pol was een echte kindervriend en paardenvriend. Bij zijn boerderij liet hij kinderen genieten van de paardensport. Zo kon ik met hem afspreken dat ik voor de intocht bij hem meerdere keren proefritten mocht maken om aan Hannes te wennen. Dat heb ik gedaan en steeds werd ik daarbij fantastisch begeleid door Marina Davelaar. Als zij er maar naast liep, voelde ik me relaxed. Ze had een prachtige bos krullend haar. Op een dag zag ik ineens de ideale Zwarte Paardenpiet in haar. Ik vroeg haar en ze zei: “Ja”! Ze is daarna diverse jaren mijn Paardenpiet geweest!

Een nieuw pak voor Sinterklaas en pakken voor de Pieten

Omdat ik als Sinterklaas een “vaste aanstelling” had gekregen werd er voor mij een nieuw pak gemaakt, op maat. Mien Walraven bracht een groepje vrouwen bij

elkaar en zij naaiden het nieuwe Sinterklaaspak. Het geheel kostte toen 500 gulden. De Sint is zuinig en draagt dit pak na veertig jaar nog steeds! In de loop der jaren kwamen er steeds meer Pieten bij en Mien maakte telkens weer nieuwe pakken.

Mijn tweede intocht op 25 november 1978

Het was die dag half tot zwaar bewolkt weer met een gemiddelde temperatuur van + 5,4 C. Tijdens de intocht was het droog. We werden weer gekleed en gegriemd in het clubgebouw van Deo et Arti. Er waren dit jaar 17 Zwarte Pieten:

Marina Davelaar (Paardenpiet), Margaret Doodkorte, Henk Eek, Rob Koot, Roland Lokker, Anjes Marrée, Paul van Mossel, Anita Rigter, Jaap-Willem Rigter, Theo Rigter, Dorien Walraven, Jan-Willem Walraven, Jules van der Wardt, Antoon Zeldenrijk (op versierde tractor met voorraad strooigoed), Gerie Zeldenrijk (te paard), Jan Zonneveld en Pieter Zonneveld.

We kwamen dit jaar binnen via de Vaart. Ik mocht als Sint op een jacht en de Pieten kwamen met drie speedbootjes. Volgens een journalist van De Bel waren er wel 5000 mensen bij de haven. Dat was wel erg hoog ingeschat. In het weiland bij de haven stapte ik op mijn paard Hannes en begeleid door Piet Marina begon de rondtocht door Eemnes, evenals vorig jaar met Eemnesser drumband en ruiters.

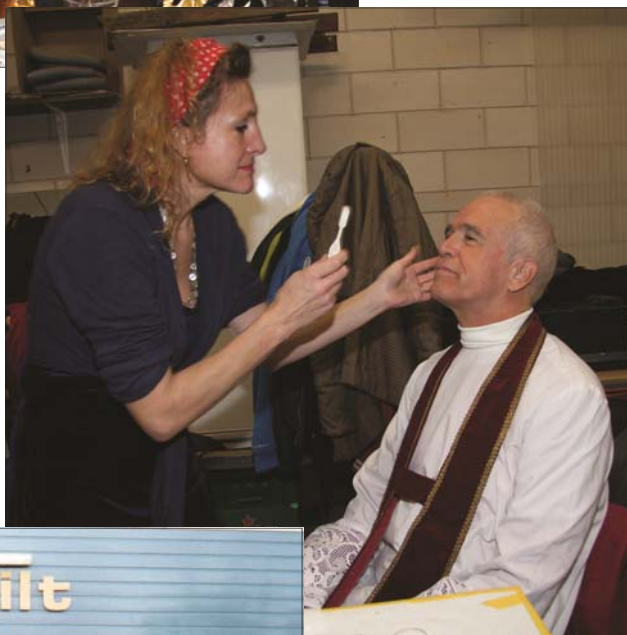
Als route werd genomen: Wakkerendijk – De Waag – Jhr. Roëll-laan – Torenzicht – Molenweg – Laarderweg. Op het gemeentehuis aan de Laarderweg was het weer een gezellige ontvangst, waarmee het feest werd afgesloten.

Deze intocht verliep veel beter dan die van 1977. Alleen vond ik als Sint dat ik te weinig in contact kwam met de kinderen en ik vond de kinderen juist het belangrijkste bij dit feest. Daarom werd het vanaf de intocht in 1979 mogelijk om na de ontvangst door de burgemeester de Sint een handje te geven in het gemeentehuis. Als Sint kon ik dan wat met de kinderen praten terwijl ze op schoot zaten en de ouders konden foto's maken.

Na het succes van 1978 mocht ik van OKE een baard en pruik op maat laten maken bij een pruikenmaker in Amsterdam. Ze werden gemaakt van origineel buf-felhaar en ze kostten toen bij elkaar 1000 gulden. Een enorme investering in die tijd maar het heeft zijn geld opgebracht want na 40 jaar draag ik die baard en pruik nog altijd. Zeer comfortabel want baard en pruik zijn heerlijk licht; je voelt ze haast niet zitten!

Intocht 2012. Feestelijke afsluiting van de intocht voor alle medewerkers in de kleine zaal bij Café Staal.

Intocht 2012. Sint wordt gegriemd door Dorien Walraven. Foto Willy Oosterbroek

Intocht 2002. Sint neemt afscheid van de Pepernotenband voordat hij aan de Kinderreceptie begint in De Hilt.

Intocht 2012. Groepsfoto van de Sint en het merendeel van de Zwarte Pieten, die meededen aan de intocht van 2012. Foto Linda van 't Klooster.

Intocht 2012. Foto Linda van 't Klooster.

Intocht 2012. Sint schudt vele kinderhandjes op het evenementenplein. Foto Linda van 't Klooster.

ERVARINGEN VAN DE SINT IN DE AFGELOPEN VEERTIG JAAR

Zwarte Pieten

In de loop der jaren werd Sint vergezeld door steeds meer Zwarte Pieten. Waren het er in 1977 nog amper 15; in 2015 werd Sint geassisteerd door maar liefst 30 Pieten, die allemaal zwart waren. De Zwarte Pietenlijst zag er in 2015 als volgt uit:

Naam Zwarte Piet	Doet mee aan de intocht sinds
Henk Eek	1977
Roland Lokker	1978
Jan-Willem Walraven (Hoofdpiet)	1978
Bert Hoogeboom	1980
Theo Makker (cadeauwagen)	1980
Richard Meenhorst	1986
Rogier Schat	1986
Norbert Lokker	1987
Patricia Lokker	1992
Emiel Dekker	1994
Angelique Scherpenzeel (Knuffelpiet)	1994
Berry Ruisendaal	1995
Ferry Makker	1997
Carlijn Scherpenzeel	1997
Maaïke Ruisendaal	2000
Sylvia de Ruijgt-Kroon	2001
Sandra Calis	2002
Rick van Hees	2003
Frank Makker	2003
Pim Tomesen	2003
Merel Eggenkamp	2004
Noortje van Esch	2006
Dante Hondelink	2006
Anita Rigter	2006 (ook in de periode 1978 – 1979)
Maud van Esch	2007
Bart Lokker	2008

Naam Zwarte Piet	Doet mee aan de intocht sinds
Ineke Goedhart	2013 (ook grime)
Madelon Post	2013
Chantal van Valkengoed	2013
Nouschka Rigter	2014
Ilse Verhoef	2014
Wessel Walraven	2014
Ilona Bakker	2015
Kasper Haas	2015

Aan de lijst is te merken dat het fijn is om een Zwarte Piet te zijn. Velen zijn al jarenlang trouw aan de intocht in Eemnes. Sint heeft in Eemnes dan ook een prima team van Pieten. Het is elk jaar weer een feest om met elkaar op te trekken. Opvallend in de lijst zijn de leden van de familie Lokker. Het zijn kinderen en kleinkinderen van Jacques Lokker (1938-1992) uit Blaricum. Jacques was voor 1977 verschillende jaren Zwarte Piet bij de intocht in Eemnes. Nadat hij een ongeneeslijke ziekte kreeg, moest hij stoppen met zijn activiteiten als Zwarte Piet. Het is mooi om te zien hoe dit nu door zijn nakomelingen wordt voortgezet.

Overige medewerkers aan de Eemnesser intocht

Er zijn veel mensen, die vrijwillig meehelpen om de intocht tot een succes te maken. De medewerkerslijst zag er in 2015 als volgt uit:

Naam medewerker		Helpt mee sinds
Roland van Benthem	Burgemeester	2005
Ric de Cneudt + groep	Mannen van de boten	1995
Janny Frantsen-Niesing	Grime	1982
Linda Halsema	Grime	?
Henk van Hees	Sinterklaas	1977
Tanja van Leeuwen	Grime	2007
Bert van 't Klooster	Organisator namens OKE	1998
Linda van 't Klooster	Fotografe	?
Vivian van 't Klooster	Diverse zaken	2003

Naam medewerker		Helpt mee sinds
Nuala Makker-Hayes	Diverse zaken	1982
Sandra Makker	Diverse zaken	1989
Maxime Stoop	Grime	2015
Dorien Walraven	Grime – Zwarte Piet	1977
Mien Walraven-Brouwer	Kleedster - Pietenmoeder	1975
Marjo van der Wardt- van Klooster	Kleedster	?

Al deze mensen samen zorgen elk jaar weer voor een heel bijzonder kinderfeest. Dat Eemnes al vele jaren over een sterk Sinterklaasteam beschikt, is altijd goed te merken na afloop van de kinderreceptie bij Café Staal. Alle medewerkers komen bij elkaar in de kleine ruimte naast het café. Er wordt genoten van frites, kroketten en frikandellen en er wordt lekker gedronken. Sint bedankt daar in een uitgebreide speech elk jaar al zijn medewerkers. Dat is een groot feest met een prima groepsgeest. Het wordt afgesloten met een speech van de burgemeester.

Dit is het enige moment waarop Sint even kan eten of naar de WC kan gaan. Er is slechts één Zwarte Piet, die daar bij Sint een frikandel in de mond kan stoppen zonder dat er baardharen meegaan en dat is Piet Angelico ofwel Angelique Scherpenzeel!!

Organisatie door de Ondernemers Kring Eemnes (OKE)

Sinds 1975 wordt de intocht in Eemnes georganiseerd door de OKE. In het begin was Wim Walraven de grote voortrekker. Wim heeft zich vele jaren ingezet zelfs ook diverse malen als Zwarte Piet. In die beginperiode waren ook Adrie van Oost- rum en Johan Eek actief voor de Sint. Echte OKE-veteranen waren Jan de Lange en Siem Beuk. Jan de Lange heeft van 1958 tot 2007 meegewerkt aan de intocht en Siem Beuk van 1962 tot 2007. Zij hebben veel betekend voor de Sint! Sinds 1998 is Bert van 't Klooster de grote organisator namens de OKE. Bijna niemand weet hoeveel werk er achter de schermen verricht moet worden door de mensen van de OKE.

Vier burgemeesters in veertig jaar

Sint is in de afgelopen veertig jaar door vier verschillende burgemeesters in Eem-

Intocht 2012. Sint wordt ontvangen door burge- meester Roland van Benthem. Foto Linda van 't Klooster.

Intocht 2013. Foto Linda van 't Klooster.

nes ontvangen. Van 1977 tot en met 1991 door mevrouw Fine de Leeuw-Mertens. Van 1992 tot en met 1998 door mevrouw Snoeck-Schuller. Van 1999 tot en met 2003 door Jules Bijl. Het jaar 2004 was heel bijzonder omdat hij toen ontvangen is door loco-burgemeester Jaap Bood. Sinds 2005 is het Roland van Benthem, die de Sint ontvangt.

Kleden, grimeren en voorbereiden

Toen Sint begon in 1977 gebeurde dit al in het clubgebouw van Deo et Arti. Veel zaken werden trouwens gedaan door leden van deze toneelvereniging. In 2000 ging het clubgebouw door brand verloren. Sindsdien gebeurt al het voorbereiden- de werk in de bedrijfsruimte van Bert van 't Klooster op het bedrijventerrein in de Zuidbuurt. Het is daar voor en na de intocht een drukke en gezellige boel. Sint houdt hier vooraf ook zijn teamvergadering met de Zwarte Pieten.

Sint is tot en met 2008 maar liefst 32 keer gegrimeerd door Ank van der Veer, die dit altijd met grote toewijding gedaan heeft. Het viel Sint dan ook heel zwaar om in 2008 afscheid van haar te nemen. Sindsdien verzorgt Dorien Walraven met veel enthousiasme het grimeren van de Sint.

Indrukwekkend ook is de inzet van Mien Walraven-Brouwer, die vanaf 1975

Intocht 2013. Het schip van de Sint kon varen op het grote zeil! Uniek! Foto Linda van 't Klooster.

maar liefst 41 jaar lang alle kleding en de Zwarte Pietenorganisatie heeft verzorgd!

Het weer

Niets veranderlijker dan het weer! Maar Sint heeft in die 40 jaar nooit een verregende intocht meegemaakt.

Heel vaak was het grauw weer met een temperatuur van enkele graden boven nul. De laatste jaren was het diverse keren zonnig. In 1993 en 1998 vroor het tijdens de intocht. In 1998 moest het ijs vooraf gebroken worden. In 1994, 2003, 2006 en 2009 steeg de temperatuur boven de + 13C. In

2009 was het stralend zonnig en maar liefst + 16 C!

Paard of rijtuig

Sint heeft tijdens de intocht enkele jaren gereden op de schimmel van Pol Keet, die Hannes heette. Nadat Hannes was overleden, besloot men om over te gaan op een rijtuig. Vanaf toen is Sint vele jaren op een waardige manier rondgereden door Kees Makker. Staande in het rijtuig kon Sint de kinderen makkelijk toezwaaien. Helaas is Kees plotseling overleden in 1991, kort na de intocht van dat jaar. Daarna heeft de familie Van Valkengoed vele jaren voor het vervoer gezorgd. Ook dat gebeurde op waardige wijze. De laatste jaren wordt de Sint gereden door de heer en mevrouw De Rooij.

De intocht wel of niet via de Eemnesser Vaart.

Tot en met 1974 kwam de Sint altijd vanuit Laren naar Eemnes over de Laarderweg. Intochten per helicopter (1975) en per boot (1976) waren kostbaar. Men wilde wel graag een intocht via de Vaart maar dan moesten er boten geregeld wor-

Intocht 2013. De aankomst in de haven. Foto Linda van 't Klooster.

den, die naar de Sluis gereden werden of over de Sluis werden heen getild. Dat kostte veel geld. Daarom is men in magere jaren toch weer overgegaan op een intocht via de Laarderweg. De Sint en de Pieten kwamen dan binnen bij het fietsentunneltje onder de A27. Dat was het geval in 1977, beginjaren '80, in 1986 en voor het laatst in 1988. De binnenkomst in Eemnes in 1988 was sensationeel. Sint was met al zijn Zwarte Pieten afgezet op de A27 ter hoogte van Eemnes. Hij moest met de Pieten over de geluidswal langs de snelweg klimmen. "Levensgevaarlijk", zei men achteraf! Dit wilde OKE de Goedheiligman niet meer aandoen en sinds 1989 zijn alle intochten via de Eemnesser vaart geweest. Vanaf toen kreeg de intocht in Eemnes een zekere faam omdat Sint en zijn Pieten daar echt per schip binnenkwamen. Dit werd allemaal makkelijker toen vanaf 1993 de Eemnesser Sluis weer openging. Sinds 1995 worden Sint en de Pieten bij het varen geweldig geholpen door Ric de Cneudt en zijn schippers, veelal mannen uit de jachthaven bij de Sluis.

Probleem bij de intocht via de Vaart was ook dat het Waterschap vooraf de waterstand in de polder omhoog moest brengen. Er was anders niet genoeg diepgang in de Vaart. Die hoge waterstand gaf nog wel eens de nodige problemen. Vóór 1995 werden voor de intocht allerlei vaartuigen gebruikt. Eén keer was dat een platbod, die per paal werd voortbewogen door Piet Wouters. Dat ging wel heel langzaam. Eén keer zat Sint in een klein motorbootje, dat vastliep in een gedumpte matras. Sint moest toen onder het oog van veel publiek overstappen op een nog wankeler bootje. Een operatie, die maar net goed afliep en voor de nodige hilariteit zorgde. In de latere jaren voeren er twee grote boten en een klein bootje voor Waaghalspieten!

Ontvangst op de Laarderweg of de Wakkerendijk

Tot en met 1976 werd de Sint met zijn Pieten ontvangen op het gemeentehuis, dat toen gevestigd was op Wakkerendijk 32. Vanaf 1977 bevond het gemeentehuis zich op de Laarderweg, daar waar nu het Winkelcentrum "De Minnehof" staat. Niet iedereen vond die plek ideaal. Voor de hoofdingang was een groot afdak waaronder Sint ontvangen werd. Er was geen bordes of zoiets. Tussen het gemeentehuis en de Laarderweg was water. Geen mooi plein. Vanaf 1995 werd Sint met de Pieten daarom weer ontvangen bij het voormalige gemeentehuis op de Wakkerendijk. Dit was toen het restaurant "Het Oude Raedhuys". Dat was weer een hele verbetering; helemaal vanaf 2000 toen er een mooi evenemententerrein voor lag en er een aanlegsteiger voor de boot van de Sint kwam.

De optocht

De optocht is in de loop der jaren steeds soberder geworden. In 1977 kwamen Sint en de Pieten binnen met de Eemnesser Drumband "In Aethere Musica", de Stad en Lande Ruiters en de ruiters van Manege Schildknecht. De drumband is in 1984 opgegaan in het regionale "Avant Courir". Vanaf toen werd de muziek een viertal jaren verzorgd door Boerenkapel "De Dorsvlegels" uit Laren. In 1989 zorgde Muziekkorps "Prinses Irene" uit Huizen voor de muziek. Dit korps is een tiental jaren steeds naar Eemnes teruggekomen voor de Sint. Na 2000 werden de Zwarte Pieten Bands populair. Een aantal jaren stal de Pepernotenband de show. Vanaf 2004 was er geen korps of band meer te vinden waarvan de leden wilden meelopen in de optocht. Vanaf dat moment speelden ze alleen nog maar bij de ont-

Intocht 2013. Bert van 't Klooster, organisator Sinterklaasintoct namens de OKE. Foto Linda van 't Klooster.

Intocht 1996. Kinderreceptie. De Sint heeft Rick van Hees op schoot, die sinds 2003 één van zijn Zwarte Pieten is. Links Marga van Kleinwee.

vangst op "Het Oude Raadhuis". In 1987 deden de Stad en Lande Ruiters voor het laatst mee. Vanaf dat moment waren er ook geen ruiters meer in de optocht. De laatste jaren bestaat de optocht uit het rijtuig van de Sint, het paard en de wagen van Piet Theo, waarop de cadeautjes liggen en een lange rij van kinderen samen met hun ouders. Vanaf de Wakkerendijk gaat de groep via De Waag, Jhr. Roëllaan en Braadkamp naar de Laarderweg.

In 2012 is daar het nieuwe winkelcentrum "De Minnehof" geopend. Sindsdien stopt de stoet er en maakt Sint met de Pieten een rondgang van een uur langs alle winkels van "De Minnehof". In 2015 was er een wedstrijd georganiseerd waarbij de kinderen, die het mooist verkleed waren als Zwarte Piet of Sinterklaas een prijs konden winnen. Dit leverde een bonte stoet kinderen op bij de intocht.

Na het bezoek aan "De Minnehof" rijdt Sint met de Pieten door naar De Hilt voor de kinderreceptie.

Kinderreceptie

Al meteen bij zijn start in 1977 vond de Sint dat hij te weinig contact met de kinderen had. Daarom kwam er vanaf 1979 na de intocht een kinderreceptie in het toenmalige gemeentehuis aan de Laarderweg; een receptie voor kinderen tot en met 6 jaar. Dit was direct een groot succes. Nadeel was dat er in de jaren daarna

Intocht 2013. Het schip van de Sint en de Pakjesboot naderen de Eemnesser haven. Foto Linda van 't Klooster.

steeds meer kinderen kwamen, die even bij Sint op schoot wilden. En Sint nam daar de tijd voor. Dit veroorzaakte lange wachtrijen en nogal eens mopperende ouders! Daarom is deze receptie vanaf 1988 verplaatst naar De Hilt. Daar was meer ruimte en de kleintjes werden tijdens het wachten vermaakt door Coby Kooi en Linda van Beurden en natuurlijk door een stel Zwarte Pieten.

Sinds er een mooi evenemententerrein is bij de Eemnesser haven, neemt Sint ook de tijd om de wachtende kinderen op dit terrein een handje te geven. Niet elke burgemeester vond het fijn om zo lang te moeten wachten op de handen schuddende Sint. Met name mevrouw Snoeck hield ervan om het tempo erin te houden!

Bejaardenbezoek

Rond 1980 moet de gewoonte ontstaan zijn om na de kinderreceptie met alle medewerkers bijeen te komen in de kleine zaal bij Café Staal. Het besloten feestje voor alle medewerkers! Rond 1983 is een mooie traditie ontstaan. Zo gauw hij had gegeten en gespeeched, vertrok Sint met een vijftal Zwarte Pieten om Eemnesser bejaarden te bezoeken. Eerst was dat het ene jaar bij de bejaarden in het complex aan De Waag en het andere jaar in het complex aan de Zomertaling. Elke bejaarde

kreeg een tractatie en een hartelijk woord en bij diverse mensen gingen Sint en de Pieten even naar binnen. Aan de Zomertaling woonde toen nog de voormalige gemeente-ambtenaar Frans van Duijne. Hij kon in die tijd nog wel eens een norse indruk maken. Bij het eerste bezoek van Sint en de Pieten raakte hij echter zo enthousiast dat hij bij het afscheid spontaan 10 gulden aan de Sint gaf. Er was aan de Zomertaling altijd een borreltje voor de Sint bij mevrouw Töller en de bezoeken werden gezellig afgesloten bij de heer en mevrouw Boelsma. Aan De Waag werden Sint en de Pieten altijd gefotografeerd door Wim Westerhuis. Bijzonder gezellig was het steeds bij Anna Bast, die allerlei familieleden uitnodigde.

Nadat in 1998 "De Bongerd" voltooid was, kwam er een andere opzet. In dat jaar ging Sint met zijn Pieten na het bezoek aan De Waag naar "De Bongerd". Alle bewoners werden bijeen geroepen in de overdekte tuin. Dat werd een heel gezellige bijeenkomst. Echter op verzoek van enkele bewoners is dat geen traditie geworden en daarom deed Sint daar in latere jaren huis-aan-huis-bezoekjes. Sinds 1998 bezochten Sint en de Pieten het ene jaar De Waag en De Bongerd en het andere jaar het complex aan de Zomertaling.

In 2011 waren "De Raadsvore" en "De Ploegvore" gereed. Na de intocht wilde de Sint daar met zes Pieten op bezoek gaan. Hij moest bij zeven verschillende mensen aanbellen voordat iemand de hoofdingang opende. Daarna liet ruim de helft de Sint en zijn mannen voor de deur staan, de zaak niet vertrouwend en niet op de hoogte van deze bezoekjes van Sint en de Pieten in Eemnes. In 2013 en 2015 kondigde de Sint zijn bezoek aan met een persoonlijk briefje op elk adres. Vervolgens werden toen veel deuren geopend voor Sint en de Pieten. Zij bezoeken nu het ene jaar De Waag en "De Bongerd" en het andere jaar "De Raadsvore" en "De Ploegvore". De bejaardenbezoeken liepen steeds door tot 22.00 uur. Daarna volgden verrassingsbezoeken op allerlei plaatsen in Eemnes. Ook een paar keer bij de Brandweer! Voor middernacht waren Sint en de Pieten altijd terug op het hoofdkwartier om daar weer tot zichzelf te komen!

Het blijven dankbare bezoeken, uitgezonderd in het jaar 2012, toen Sint en zes Pieten met een schaar bedreigd werden bij De Waag. Gelukkig is dat goed afgelopen!

Stiltegebied

Onvergetelijk blijft de intocht van 2015. Een groep mensen, die fanatiek de stilte

Intocht 2015. Sint in het rijtuig van de heer De Rooij. Foto Marga van Kleinwee.

in de polder wilde handhaven, had de gemeente Eemnes erop gewezen dat de Vaart in het officiële Stillegebied ligt. Na een rumoerige Gondelvaart werd er bij de provincie werk gemaakt van de overtreding van de stilte-regels. De gemeente Eemnes dreigde een boete van € 25.000,- te krijgen als de geluidsnormen opnieuw overtreden zouden worden. En die normen waren zeer streng! Voor het eerst in 40 jaar mocht er bij de intocht geen muziek gemaakt worden op de boten, zelfs niet met een kleine geluidsinstallatie. Ook mocht Sint niet door zijn microfoontje de mensen langs de Vaart toespreken.

Gelukkig is er inmiddels een uitzondering gemaakt voor de Sinterklaasintocht zodat er vanaf 2016 weer muziek gemaakt mag worden op de boten en Sint weer door zijn microfoon mag spreken.

VOL VERWACHTING KLOPT MIJN HART

Ja, vol verwachting klopt mijn hart omdat ik me afvraag hoe lang het mij nog gegeven is om in de huid van de Sint de intocht in Eemnes te mogen doen. Zal ik het Guinness Book of Records kunnen halen? In ieder geval ben ik zeer dankbaar voor mijn goede gezondheid, die het mogelijk heeft gemaakt om elk jaar weer van 9.30 uur tot 24.00 uur in touw te zijn bij de intocht in Eemnes. Ik was ook nooit door omstandigheden verhinderd. Zelfs kort na het overlijden van mijn ouders in 2009 was ik in staat om de Sint te zijn. Ik ben ook alle mensen dankbaar, met wie ik in die 40 jaar heb samengewerkt. Met een dankbaar gevoel denk ik daarnaast aan de vele mensen, die elk jaar weer kwamen kijken! Bepaalde families waren altijd aanwezig: zoals de families Te Brake, Van Eert en De Ruijgt. Gré te Brake heeft zelfs eens vanuit Texas een bericht naar de Sint gestuurd om hem te laten weten dat ze niet bij de intocht kon zijn! Maar het meest dankbaar ben ik om al die blijde kinderen, die ik in de afgelopen 40 jaar ontmoet heb! Meerdere generaties inmiddels! Al die kinderen hebben mijn leven verrijkt!

*Intocht 2012. Sint richt de blik op Eemnes en op de toekomst!
Foto Linda van 't Klooster.*

ADVERTEERDERS:

Autocentrum Eemnes
Eemoptiek
Eric Hoofd schildersbedrijf
De Kaasschuur
Garage Koot
Hoveniersbedrijf Ben Makker
Groentespecialzaak Lekker Gezond
KringloopCentrum Eemnes
Notariskantoor mr. W.A. van der Sluis
Welkoop, Groen & Doen

SPONSORS:

Gooiland Beveiliging B.V. – Eemnes
Adrie Hoogland Vastgoed B.V. – Eemnes
J. van IJken B.V. Oude Bouwmaterialen
Vrienden van de Oudheidkamer

De Historische Kring Eemnes is een door de Belastingdienst erkende Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI), waardoor belastingvrije schenkingen aan de vereniging kunnen worden gedaan.

Van onze vrienden moeten we het hebben!

‘Vrienden’ vervullen stille wensen van de HKE.

Voor minimaal 15 euro per jaar kunnen leden
‘vriend’ worden van de Oudheidkamer.

Vraag inlichtingen of geef u op bij de penningmeester.

VRIENDEN VAN DE OUDHEIDKAMER

INLEVEREN KOPIJ

Kopij

- handgeschreven of getypt in overleg met redactie,
- op drager (met afdruk) en illustratiemateriaal naar J. van Gelder, Herderstasje 12,

– per e-mail (tekst) aan:
hke-lay-out@ziggo.nl

Kopij voor het volgende
kwartaalboekje ontvangen wij graag
voor 15 november 2016.

Zuidersingel 4
3755 AZ Eemnes
035 538 08 08

Openingstijden:
Ma: 11.00-17.00 uur
Di-Za: 10.00-17.00 uur

Gratis ophaaldienst 0800 574 64 54

KringloopCentrum Eemnes

WWW.KCEEMNES.NL

VERHUISD

**ORIËTEREND
GESPREK (30 MIN.)
GRATIS**

NOTARISKANTOOR EEMNES

Mw. Mr. W.A. VAN DER SLUIS – BONT

LAARDERWEG 19 – 3755 AK EEMNES
TELEFOON (035) 533 67 04 FAX (035) 533 67 05
INFO@NOTARISVANDERSLUIS.NL WWW.NOTARISVANDERSLUIS.NL

HOVENIERSBEDRIJF

ROERDOMP 18
3755 GH EEMNES
T: 035-5311332
M: 06-51447934
E: BENMAKKER@PLANET.NL
W: BENMAKKER.NL

UW MAKKER IN DE TUIN

TUINONTWERP AANLEG
ONDERHOUD SIERBESTRATING